Kunnskapsgrunnlag
Strategiperioden 2021 – 2023

Innhold

Innledning 5
Måloppnåelse på strategisk plan 2019 – 2021 7
Tilgang 8
Kvalitet 9
Statusløft 11
Organisasjon 14
Måloppnåelse politisk program 2019 – 2021 15
Ungdom og Fritid anbefaler ..... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
Et samfunn i utvikling 19
Barnefattigdom og lavinntekt 19
Kommuneøkonomi 20
Befolkningsendringer 20
En ny ungdomstid 21
Digitalisering 22
Klimakrisen 22
Internasjonalt 25
Dagens situasjon 25
Punkter til videreføring 25
Utfordringer 26
Mulige veier videre 27
Ungdom og Fritid anbefaler: 27
Politisk påvirkning 28
Dagens situasjon 28
Punkter til videreføring 30
Veien videre 31
Ungdom og Fritid anbefaler 31
Samarbeid 32
Dagens situasjon 32
Hva fungerer bra? 32
Utfordringer 33
Muligheter 33
Ungdom og Fritid anbefaler 34
Kommunikasjon 35
Dagens situasjon 35
Hva fungerer bra? 37

Utfordringer ... 37
Muligheter ... 39
Kurs og kompetanse ... 40
Dagens situasjon ... 40
Hva fungerer bra? ... 41
Utfordringer ... 42
Muligheter ... 42
Ungdom og Fritid anbefaler: ... 43
Organisasjon og medlemsfordeler ... 44
Dagens situasjon ... 44
Hva fungerer bra? ... 46
Utfordringer ... 47
Muligheter ... 47
Forslag til utvikling ... 48
Fylkesledd ... 49
Dagens situasjon ... 49
Hva fungerer bra? ... 49
Utfordringer ... 49
Muligheter ... 50
Ungdom og Fritid anbefaler ... 51
Arrangementer og prosjekt ... 52
Dagens situasjon ... 52
Hva fungerer bra ... 53
Utfordringer ... 53
Forskning og utvikling ... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
Dagens situasjon ... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
Hva fungerer bra? ... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
Utfordringer ... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
Muligheter ... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
Ungdom og Fritid anbefaler ... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**
Økonomi ... 58
Dagens situasjon ... 58
Hva fungerer bra? ... 59
Utfordringer ... 59
Muligheter ... 60
Ungdom og Fritid anbefaler ... 60

Personalet 61
Dagens situasjon 61
Hva fungerer bra? 61
Utfordringer 61
Muligheter 62
Forslag til utvikling 62
Avslutning ..... **Feil! Bokmerke er ikke definert.**

Innledning

Ungdom og Fritid skal på sitt Landsmøte i 2021 vedta nye strategiske planer for organisasjonen. Dette kunnskapsgrunnlaget er utarbeidet for å gi retning for dette strategiske arbeidet, og forankre veien videre i kunnskap vi har om feltet og organisasjonen. Kunnskapsgrunnlaget består av fire deler. 1) En gjennomgang av måloppnåelse på dagens strategiske planer, 2) En analyse av de største samfunnstrekkene vi må forholde oss til, 3) en gjennomgang av fagområdene i sekretariatet, og 4) klubbundersøkelsen 2020.

Sentralstyret har behandlet del 1 og del 2 i sentralstyremøte 13.september i sak 20-005-77 og sak 20-005-78. Fullstendig kunnskapsgrunnlag ble vedtatt og forankret i sentralstyremøte 31.oktober i sak 20-006-94.

Sekretariatet har hatt ansvar for utarbeidelse av de ulike delene og har jobbet med dette siden juni 2020. Kunnskapsgrunnlaget har blitt diskutert i sekretariatet på personalseminaret i august 2020, og fulgt opp videre av en arbeidsgruppe bestående av samfunnskontakt, organisasjonskonsulent og generalsekretær. Det har også vært strategisamlinger i sekretariatet hhv 13.oktober og 16.oktober.

Et kunnskapsbasert utgangspunkt for strategi er en ny måte å jobbe på for organisasjonen. Det har vært både en spennende og en utfordrende prosess. Målet er at man på den måten sikrer at organisasjonen ikke går i sirkel, men faktisk beveger seg fremover. Samtidig gir en slik kunnskapsoversikt en bedre forståelse for hvor organisasjonen står i dag.

Ungdom og Fritid er en organisasjon i vekst, og en organisasjon med store muligheter. Vi representerer er stort og viktig felt, som trenger en tydelig og markert nasjonal stemme som samler, formidler og utfordrer.

God lesning

Ungdom og Fritid
Oslo
Oktober 2020

DEL 1: Måloppnåelse på strategiske planer 2019-2021

Måloppnåelse på strategisk plan 2019 – 2021

De siste to årene har Ungdom og Fritid arbeidet utfra en overordnet strategisk plan med formål om å «fremme interessene til brukere, ansatte og frivillige i kommunale og kommunalt støttede fritidsklubber, ungdomshus og lignende åpne møteplasser for ungdom i Norge». Organisasjonen har jobbet i henhold til fire prioriterte innsatsområder:

Tilgang	Sikre ungdoms tilgang til fritidsklubber, ungdomshus og andre åpne møteplasser med profesjonelle ungdomsarbeidere som benytter medvirkning som metode, i tråd med barnekonvensjonen.
Kvalitet	Ungdomsarbeidere skal styrkes i sin rolle som tilretteleggere, slik at ungdom kan medvirke og produsere egne kulturuttrykk, samt utvikle egenskaper, ferdigheter og kompetanse innenfor attraktive og trygge fritidsarenaer.
Statusløft	Fritidsklubber, ungdomshus og andre åpne møteplasser for ungdom er en sentral del av den kulturelle grunnmuren, og viktige aktører i det tverrfaglige arbeidet med ungdom lokalt, regionalt og nasjonalt.
Organisasjon	Styrke organisasjonens demokratiske oppbygging og øke det økonomiske handlingsrommet.

Videre har vi hatt et overordnet politisk program med fire hovedsatsninger. Til daglig støtte ble det i tillegg utarbeidet et meningsdokument som samler ulike tema som organisasjonen skal og kan mene noe om. De fire hovedtemaene for politisk program 2019-2021 har vært:

Etableringsstøtten	Det må gjeninnføres en incentivordning for kommunene, som oppfordrer til å etablere åpne møteplasser for ungdom. Dette vil bidra til å utjevne den kommunale skjevheten som er i tilbudet i dag, og som potensielt kan forsterkes av kommunereformen. Barnekonvensjonens artikkel 31 slår fast at alle barn og unge har rett til en meningsfull fritid. Det kan ikke være tilfeldig hvem som har en fritidsklubb og ikke.
Fritid som kommunal kostnad	Kostnadsnøkkelen for kommunene tar ikke innover seg at barn og unges fritid også koster penger. Ungdom og Fritid ønsker derfor at det øremerkes statlige midler til kommunens barne- og ungdomsarbeid i fritidssektoren. Dette bidrar til å styrke de allerede etablerte fritidsklubbene og ungdomshusene i landet, og motvirker ustabile driftsbudsjett. Det vil også kunne forhindre potensielle nedleggelser ved kommunesammenslåing.
Kvalitetskriterier	Ungdom har krav på kvalitet i fritidstilbudet sitt. Ungdom og Fritid og Fagforbundet har laget kvalitetskriterier for fritidsklubber og ungdomshus, og det er nå på tide at disse innføres som en kommunal standard. En slik innføring vil bidra til å utjevne de kommunale ulikhetene i kvaliteten som man ser i dag.
Erstatningslokaler	Det er behov for en presisering i Plan- og bygningsloven. Dersom fritidsklubblokalet blir rammet gjennom politiske vedtak, skal det etableres et likeverdig eller bedre alternativ til lokale slik at man kan fortsette driften på tilsvarende måte.

I det følgende går vi gjennom måloppnåelsen innenfor dagens strategiske planer og politisk program.

Tilgang

Måleindikator	Økning i antall KOSTRA-registrerte fritidssenter og økning i antall medlemsklubber, samt flere brukere av fritidsklubb registrert i Ungdata.

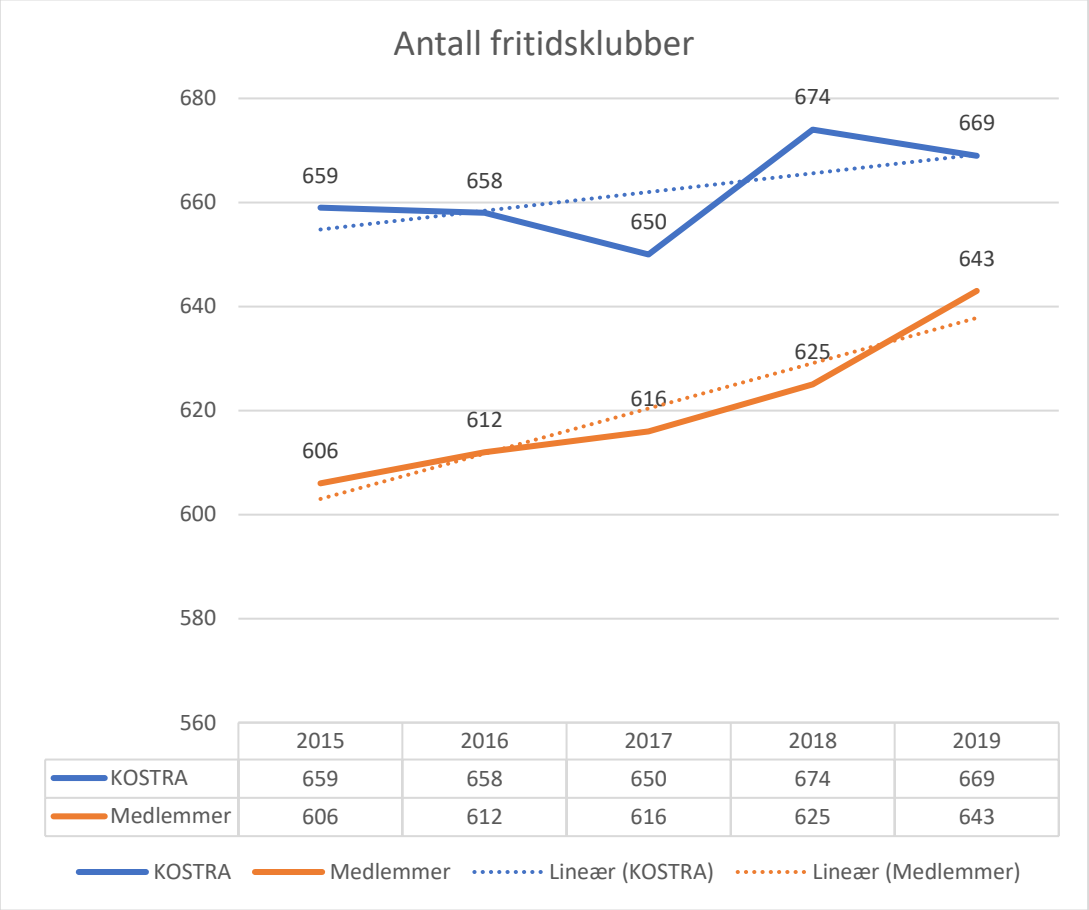

Antallet KOSTRA-registrerte fritidsklubber har gått opp siden 2015, men det er fortsatt en del kommuner som legger ned klubber. Samtidig er det flere som oppretter nye. Fra 2018 – 2019 er det registrert 41 nedlagte klubber i 33 ulike kommuner. 2019-tallene er fortsatt noe usikre, da kommunene fortsatt har anledning til å justere svarene sine dersom de er registrert feil.

Samtidig som det har vært noe svingninger i de KOSTRA-registrerte klubbene, har medlemsmassen til UoF vært i stabil vekst i perioden. Andelen av KOSTRA-registrerte klubber som er medlem av UoF er vanskelig å si. Man kan ha en klubb med flere medlemskap (junior og ungdom), mens det i KOSTRA regnes som én. Dersom man ser vekk fra dette, var det i 2019 96% av de KOSTRA-registrerte klubbene medlem av UoF.

Delmål	Status
Delmål 1 Sørge for gjeninnføring av etableringsstøtten og en økning i søkbare nasjonale midler for feltet.	Se status på politisk program for orientering om etableringsstøtten. Søkbare midler: Støtteordningen ungdomstiltak i større bysamfunn har i løpet av perioden økte med 1,3 millioner, etter en markant økning fra 2018-2019. Frifondsordningen ble også styrket i 2019.
Delmål 2	Vi har bidratt til etableringen av et barne- og ungdomskulturnettverk med de mest sentrale nasjonale

Styrke kulturtilbudet til ungdom lokalt, regionalt og nasjonalt ved å inngå samarbeid med aktørene i den kulturelle grunnmuren, UKM og andre relevante aktører.	aktørene på feltet. Det har også resultert i et veldig tett samarbeid med UKM og flere fellesprosjekter, som Møteplass datakultur (der også KANDU og Tverga deltar), webinarer under Covid-19, og prosjektet Koordinert kommunalt kulturtilbud der også Norsk kulturskoleråd er en av samarbeidsaktørene. Det har også bidratt til et mye tettere samarbeid med Kulturtanken hvor de har besøkt to klubber, vi har holdt innledninger på flere av deres konferanser og nylig la vi til rette for lansering av deres nye tilskuddsordning på Ammerudklubben. Vi har fulgt opp tett og bidratt i arbeidet med den nye barne- og ungdomskulturmeldingen, som kommer våren 2021. Det har gitt god dialog med Kulturdepartementet (KUD) og sammen med prosjekter og aktiviteter har vi hatt tre møter med statssekretær og to med statsråden siste halvår. Det var også planlagt samarbeid under UKM festivalen og med sentral kulturaktører under Arendalsuka i våres, som ble avlyst grunnet Covid-19. Vi regner med det vil realiseres i 2021. Planlagt samlokalisering og partnerskapsavtale med UKM er utsatt i tråd med tidligere styresaker.
Delmål 3 Styrke ungdoms tilgang på egenorganiserte fysiske arenaer og øke egenorganisert aktivitet ved tett samarbeid mellom Ungdom og Fritid, medlemsklubbene og Tverga.	Vi har jobbet veldig tett med etableringen av Tverga i perioden og løftet frem vår kompetanse og feltets potensiale. Vi opplever at Tverga grunnet dette ser UoF og feltet som en viktig samarbeids og kompetanseaktør. Vi har gjennomført et seminar under landskonferansen høsten 2020. Det skal i høst jobbes med å konkretisere samarbeidet mellom Tverga og vårt felt. Rambøl sin underveisevaluering av Tverga var så god at senteret vurderes å gjøres permanent allerede i 2021.
Delmål 4 Redusere barrierer og øke attraktivitet for deltakelse i fritidstilbud for ungdom, herunder lage kriterier for gode ungdomslokaler og modell for realisering	Klubbundersøkelsen 2020 har et styrket fokus på både ute- og inneområdet til klubbene. Dette vil danne grunnlaget for utarbeidelsen av kriterier for gode ungdomslokaler. Arbeidet med kriteriene er tenkt oppstartet i desember 2020.

Kvalitet

Måleindikator	Det er registrert deltakere fra alle medlemsklubbene på våre kompetansetiltak og det er igangsatt lokale grupper med unge ledere i alle regioner.

Grunnet covid-19 er det ikke blitt gjennomført kurs i Ungdomsledelse i alle fylker som planlagt. Men de gjennomførte Ungdomsledelse kursene har nådd deltakere fra ca. 60 medlemsklubber, samtidig er det bare 126 deltakere totalt, så kursene har nådd bredt.

I prosjektperioden har målsettingen for Ungdomsledelse endret seg noe og er nå knyttet til bredere medvirkningstiltak enn lokale grupper med unge ledere (bl.a. fordi form eller antall grupper sier lite om kvaliteten på tiltaket). Alle 10 deltakere på fordypningskurset 2019 iverksatte medvirkningstiltak på sin møteplass etter endt kurs. Sju deltakere iverksatte tiltak knyttet til eksisterende ungdomsgrupper (klubbråd, ekspertgrupper og crews) og fire etablerte nye ungdomsgrupper

(arrangørteam/crew/arrangementskomité). Måler vi kun etablering av nye ungdomsgrupper, er det etablert slike i tre fylker: Viken, Oslo, Møre og Romsdal.

I 2019 ble det bestilt og avholdt 23 kurs i UoFs øvrige kurs, over totalt 26 kursdager, med god geografisk spredning og med deltakerantall på til sammen 330 deltakere.

Landskonferansen er det arrangementet UoF har med flest deltakere. Det er også primært medlemmer av organisasjonen som deltar. I 2019 ble konferansen gjennomført i Haugesund. Konferansen hadde 252 deltakere fra 119 ulike fritidsklubber og kommuner.

UoF tilbyr jevnlig fagdager og kurssamlinger gjennom året. Kurssamlingene arrangeres både nasjonalt og regionalt. I 2019 har vi vært medarrangør på følgende samlinger:

Kurs i antidiskriminering og normkritikk. I samarbeid med JM Norge, støttet av LNU, ble det i perioden januar-februar 2019 gjennomført fem regionale kurssamlinger, med metoder og øvelser for normkritikk, utfoldelse og trygghet for likestilte og mangfoldige ungdomsgrupper. Samlingene ble gjennomført i Stavanger, Oslo, Trondheim, Bodø og Fredrikstad.

Nasjonalt kurs i menneskerettighetsopplæring for et mer inkluderende samfunn. Et samarbeid med Stopp hatprat, Narviksenteret og Europarådet. Kurset ble holdt i Narvik, med 20 deltakere.

Samling for ungdomsarbeidere, forebygging av hatprat på nett. I regi av Stopp Hatprat, ble det arrangert en nasjonal kurssamling i Oslo for ungdomsarbeidere, med 15 deltakere.

Kurssamling på Utøya. I samarbeid med Wergelandssenteret og Utøya, som del av prosjektet "Demokrativerksted på Utøya", ble det arrangert en fire-dagers nasjonal kurssamling på minne- og læringsstedet Utøya. Kurset hadde plass til 20 deltakere.

Mat og folkehelse. Som en del av folkehelsesatsingen har UoF samarbeidet med Unge kokker, og har fått midler fra Gjensidigestiftelsen for å kunne tilby gratis kurs og opplæring til ungdomsarbeidere innen mat og kosthold. Det har blitt arrangert flere lokale fagdager ulike steder i landet gjennom 2019.

Delmål	**Status**
Delmål 1 Gjennomføre et relevant opplæringsprogram for ungdomsarbeidere i alle landets regioner.	• Grunnkurs avholdt i 5 fylker skoleåret 2019-20 (avvik: 6 kurs avlyst pga covid-19) • 126 deltakere fra 41 ulike kommuner har gjennomført (dags)kurs • 10 sertifiserte fordypningskursdeltakere • Evalueringer viser en økning i egenopplevd kompetanse • Fordypningskursdeltakere har igangsett medvirkningsprosjekter på egne klubb etter endt kurs
Delmål 2 Fylle alle studieplasser i videreutdanning i «Ungdomsledelse og fritidspedagogikk», arbeide for en bachelorutdanning, samt styrke ungdomsperspektivet i barne- og ungdomsarbeiderstudiet på VGS.	Videreutdanningen har hatt 2x20 plasser. For 2020 var 66 søkere og i 2019 var det 58 søkere. Denne delen av delmålet er derfor innfridd. Videre skal det i løpet av høsten arbeides med plan for videreføring av et studietilbud for ungdomsarbeidere. UoF har holdt foredrag og tatt imot skoleklasser fra Barne- og ungdomsarbeiderfaget på VGS i inneværende strategiperiode. Fagforbundet har også etablert en Fagskoleutdanning i ungdomsarbid for personer med barn- og ungdomsarbeiderfaget i bunn.

Delmål 3 Etablere nettverk og møteplasser for ungdomsarbeidere og unge ledere regionalt og nasjonalt.	Det ble avholdt nettverkssamling på Landskonferansen 2019, med tre nettverk: ungdomskulturhus, fritidsklubber og juniorklubber. Det er etablert nettverk med de sertifiserte fordypningsdeltakerne i Ungdomsledelse gjennom Teams. Det er etablert en Facebook gruppe "Ungdom og Fritids faglige nettverk" med pr d.d. 468 medlemmer. Ungdomskonferansen Møteplass datakultur ble avholdt januar 2020. Nettverk for unge ledere har ikke blitt etablert i perioden, men ønskes å løses ut på sikt gjennom prosjektet Ungdomsledelse ung.
Delmål 4 Øke ungdoms deltakelse i og kunnskap om demokratiet i våre medlemsklubber og samfunnet ved satsning på kompetanse, konkrete verktøy for medvirkning og forslag til aktiviteter til våre medlemmer	Prosjekthåndbok for unge arrangører sendt til 635 medlemsklubber i 2019, samt gjort tilgjengelig digitalt i 2020. Ungdom og Fritids app ble relansert i 2019, og har rundt 700 brukere. Under nedstenging pga korona våren 2020 ble det utviklet egen ressursside med klubbeksempler og forslag til aktiviteter. Det ble også utviklet Ungdomsledelse filmer innen ulike temaer rundt medvirkning.

Statusløft

Måleindikator	Åpne møteplasser omtales i relevante nasjonale dokumenter på lik linje med kulturskole, bibliotek og andre fritidsaktører

Måleindikatoren angir ikke hva Ungdom og Fritid har ment med «relevante nasjonale dokumenter». I arbeidet med å finne måloppnåelsen er det derfor tatt utgangspunkt i Stortingsmeldinger og Norske offentlige utredninger (NOU). Det er tatt utgangspunkt i dokumenter som per. August 2020 er offentliggjort.

I planperioden har det kommet tre sentrale stortingsmeldinger for feltet vårt. Dette er hhv. Folkehelsemeldingen, Kulturmeldingen og Frivillighetsmeldingen. I tillegg har Kulturdepartementet utgitt NOU`en *Jenterom, gutterom og mulighetsrom.* Ungdom og Fritid har gitt innspill på alle disse dokumentene. Fritidsklubber, ungdomshus og ungdomsarbeid er mer eller mindre nevnt i alle dokumentene.

<u>Meld. St. 19 Folkehelsemeldinga – Gode liv i eit trygt samfunn (2019)</u>

s.36 Fritidsklubbar: Mange stader er møteplassar som fritidsklubbar og ungdomshus «spydspissen» i det generelle førebyggjande arbeidet kommunen gjer overfor ungdom. Fritidsklubbane samarbeider mellom anna med frivillige organisasjonar, foreldre, SLTnettverk, helsesjukepleiarar eller utekontaktar. Mange stader har fritidsklubbar vore den einaste offentlege arenaen som er open for all ungdom i fritida deira, og som legg vekt på aktivitet som ungdommane sjølve har teke initiativ til. Regjeringa støttar dette arbeidet i kommunane, mellom anna gjennom den nasjonale tilskotsordninga for inkludering av barn i låginntektsfamiliar og storbyordninga, jf. kapittel 4. For at effekten av tilskotsordningane skal bli best mogleg, er det viktig at kommunane òg styrkjer arbeidet sitt på dette området. Det er store lokale variasjonar når det gjeld innhald, kompetanse, ressursar og politisk vilje lokalt til å satse på ungdomshus og fritidsklubbar (Gjertsen og Olsen 2011).

Helsedirektoratet har gitt Norsk institutt for forsking om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) i oppdrag å kartleggje bruken av fritidsklubbar og ungdomshus som ein del av det lokale folkehelsearbeidet. Barn og unge er ei prioritert målgruppe i programmet for folkehelsearbeid i kommunane, jf. kapittel 7. For å styrkje samarbeidet mellom kommunane og frivillig sektor om temaa i programmet, blir det løyvd midlar til Frivillighet Norge og Ungdom og Fritid. Ein skal mellom anna samarbeide om eit opplæringsprogram for ungdomsarbeidarar på opne møteplassar. Frå 2019 blir Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) òg ein del av programmet. Formålet er å bidra til å utvikle frivilligpolitikken til kommunane.

s. 57 Tilskotsordninga for barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn skal bidra til betre oppvekst- og levekår i større byar ved å etablere og utvikle opne møteplassar for utsette barne- og ungdomsgrupper i alderen 10–20 år. Storbyane som har fått tildelt midlar, har mellom anna utvikla fritidsklubbar, ungdomskafear og ungdomshus der det kostar lite å delta. Møteplassane er bemanna med ungdomsarbeidarar som har tett kontakt med ei rekkje førebyggjande og oppfølgjande tenester. Tilskotsordninga er styrkt og utgjer 41,5 millionar kroner i 2019.

<u>Meld. St. 8 Kulturens kraft – Kulturpolitikk for framtida</u>

s. 40 Arenaer for kultur er ikkje berre dei store kulturbygga, det er øvingsrom, atelier, produksjonslokale, dansestudio, folkebibliotek, museum, små og store lokale scener, kulturskulelokale, skular, fritidsklubbar, samfunnshus, kyrkjer og mykje meir. Det er behov for ein god fysisk infrastruktur for kulturutøving og -formidling som er eigna til formålet med tanke på storleik, akustikk og tilgang.

s. 72 Senter for forsking på sivilsamfunn og frivillig sektor gav i 2017 ut rapporten Levende drabantbyer. Ungdoms deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter i flerkulturelle lokalsamfunn. Om ein skal oppnå auka deltaking, må aktivitetane koste lite eller ingenting og informasjonen må leggjast til rette, går det fram av rapporten. Vidare må også minoritetsforeldre inkluderast for at barna – særleg jenter – skal rekrutterast. For det tredje er det auka medvit om kor viktig nettverksbygging er, særleg innanfor tradisjonelle organisasjonar, fritidsklubbar, idrett og bibliotek. Det er mindre grad av nettverksbygging mellom tradisjonelle organisasjonar og innvandrarorganisasjonar. Ifølgje rapporten viser studiar av fleirkulturelle lokalsamfunn at vellykka resultat har samanheng med at lokale styresmakter legg til rette for og koordinerer samarbeid på tvers av ulike aktørar – både frivillige, offentlege og private.

<u>Meld. St. 10 – Frivilligheita – Sterk, sjølvstendig, mangfaldig, Den statlege frivilligheitspolitikken</u>

s. 27 I religiøse organisasjonar har sosioøkonomisk bakgrunn lite å seie, mens det innanfor fritidsklubbar/ungdomshus og andre organisasjonstypar er fleire som deltek blant barn og unge med låg sosioøkonomisk bakgrunn.

Isolert sett kan vi si at vi har høy måloppnåelse på denne måleindikatoren. Men, omtalen blir i stor grad nettopp det – en omtale. Det mangler vesentlige og tydelige handlingspunkt på vegne av feltet. Måleindikatoren sier også noe om at omtalen skal ses i sammenheng med kulturskole, bibliotek og andre fritidsaktører.

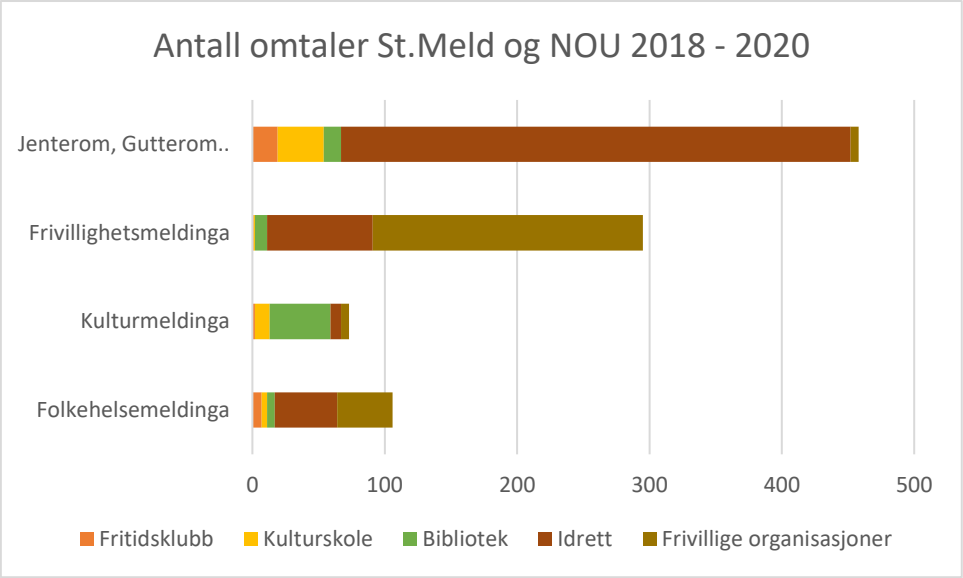

Figuren viser at i relativ sammenheng til andre fritidsaktører så som kulturskole, bibliotek, idrett og frivillige organisasjoner, så omtales fritidsklubbene sjeldnere enn de andre. Det er idretten som får aller mest omtale i de statlige dokumentene, deretter de frivillige organisasjonene. Innenfor den kulturelle grunnmuren er det bibliotek som omtales mest.

Delmål	**Status**
Delmål 1 Synliggjøre Ungdom og Fritid og fritidsklubbfeltets kvaliteter.	Dette har blitt gjort kontinuerlig gjennom perioden. Det er i tillegg utarbeidet en kommunikasjonsstrategi som legger et tydelig fokus på at organisasjonen skal fremme feltet og ungdom på en positiv måte.
Delmål 2 Bidra til økt kunnskap om fritidsklubbfeltet gjennom forskning, datainnsamling og formidling nasjonalt og internasjonalt.	I løpet av strategiperioden har UoF samarbeidet med forskningsinstituttene ved NOVA og AFI i prosjektene "Fritidsklubber i et folkehelseperspektiv" og "Et sted å være ung". Begge prosjektene har gitt ny og viktig forskning til feltet. I tillegg er det initiert forskning i to internasjonale prosjekter som i stor grad dreier seg om ungdomsarbeiderenes kompetanseheving. Høsten 2020 gjennomføres også UoFs femte klubbundersøkelse. Undersøkelsen består av totalt 116 spørsmål om alt fra faglighet, brukergruppen, lokaler og medvirkning. Rapporten vil være klar mot slutten av 2020. I løpet av COVID-19 gjennomførte UoF en undersøkelse om økonomiske og faglige konsekvenser ved nedstenging av klubbene. Dette resulterte i en enkel rapport. I forbindelse med Frifond-frafall er det også gjennomført en medlemsundersøkelse og skrevet en rapport om UoFs helhetlige forvaltning av Frifond Organisasjon. Vi har formidlet resultater og fag gjennom en rekke foredrag og seminarer i løpet av perioden.
Delmål 3 Løfte frem ungdoms egne stemmer på relevante arenaer lokalt, regionalt og nasjonalt.	Ungdom og Fritid gjennomførte i 2019 prosjektet Ungdommens stemme, som nettopp hadde som formål å løfte ungdoms stemme lokalt, regionalt og nasjonalt. Prosjektet ble presentert under Arendalsuka 2019 og har nådd bredt. Ungdom har i større grad enn tidligere deltatt på politiske møter og bidratt med å fronte organisasjonen i ulike

	sammenhenger. Allikevel gjenstår det fortsatt et stort arbeid for at det skal fungere optimalt.

Organisasjon

Måleindikator	Innføre ny organisasjonsstruktur og øke organisasjonens frie og øremerkede midler.

Målet for perioden var å gjennomføre stiftelsesmøter i alle de 11 fylkene (ihht. Regionreformen 2020). Per august 2020 er det gjennomført stiftelsesmøter i Viken, Rogaland og Agder. Det foreligger planer for gjennomføring av de resterende 8 stiftelsesmøtene gjennom høsten 2020.

Videre er det viktig at UoF sentralt følger opp de nye fylkesstyrene i mellomfasen frem til fylkesårsmøte våren 2021. Dette innebærer også opplæring av de nye styrene. Arbeidet med ny organisasjonsstruktur er et kontinuerlig arbeid som krever langsiktighet. Vi er forberedt på å støte på variasjoner i engasjement, deltakelse og aktivitet, og det er derfor sentralt å videreføre støttefunksjoner for fylkesleddene.

Måleindikatorens andre del omfatter styrking av organisasjonens frie og øremerkede midler. I forbindelse med opprettelsen av fylkesledd vedtok Landsting 2019 å øke medlemskontingenten og dermed øremerke 800 000,- til arbeid med ny organisasjonsstruktur. To av fylkene har i tillegg søkt og mottatt tilskudd på 20 000,- til aktiviteter i fylkeslaget. UoF har en målsetting om at alle fylkesledd søker om driftstilskudd fra fylkeskommunen i løpet av 2021.

Delmål	Status
Delmål 1 Innføre et nytt demokratisk ledd i organisasjonen og bidra til økt deltakelse i lokalt demokrati.	**Gjennomføre stiftelsesmøter i 11 fylker** • 3 stiftelsesmøter gjennomført per august 2020 • 8 stiftelsesmøter planlagt høsten 2020 **Gjennomføre fylkesmøter i 11 fylker, med valg av styre** • Planlegges jan/feb 2021 **Gjennomføre opplæring av fylkesstyrer i 11 fylker** • Planlegges ved oppstart ny kurskoordinator fra oktober Arbeidet med å innføre et nytt demokratisk ledd er godt i gang, men ettersom Covid-19 utsatte alle planlagte fysiske møter er stiftelsesmøtene for fylkene nå digitale og utsatt til et kortere tidsrom - høsten 2020. Covid-19 har også medført stengte og delvis stengte klubber, noe som gjør at flere klubber har mistet rekrutteringsgrunnlaget til å bli med i fylkessatsingen. Dette har gjort rekruttering av ungdom tyngre etter sommeren. En del av klubbene opplever sin situasjon som vanskelig, med reduserte tilbud, flere oppgaver til de ansatte etc. Dette medfører at også de voksne er redd for å ta på seg mer ansvar. Det arbeides med å forenkle språk og følge opp hver enkelt klubb i de forskjellige fylkene. Fylkeskoordinator har blitt styrket opp med en arbeidsgruppe med to av de nyansatte, Ingvild og Sara for å sikre måloppnåelse i 2020.
Delmål 2	Sentralstyret – 6 av totalt 13 styremedlemmer er ungdom.

Sikre ungdoms deltakelse i alle ledd av organisasjonen, og organisasjonens kommunikasjon skal være tilpasset målgruppen.	UoF Agder – 5 av totalt 9 styremedlemmer er ungdom. UoF Rogaland – 6 av totalt 9 styremedlemmer er ungdom. UoF Viken – 5 av totalt 8 styremedlemmer er ungdom. Det arbeides med å tilpasse organisasjonens kommunikasjon til målgruppen. Den nye kommunikasjonskonsulenten vil arbeide med dette i løpet av høsten 2020
Delmål 3 Innhente økte drifts- og prosjektmidler, og sørge for videreføring av Ungdom og Fritids Frifond eller tilsvarende ordninger for medlemmer.	UoF fikk i 2020 en økning på 60 000,- i Internasjonal driftsstøtte. Vi har også innhentet totalt 1,5 millioner i prosjektmidler i internasjonale prosjekter. Nasjonalt Se Sak 20-005-76 for orientering om Ungdom og Fritids Frifond
Delmål 4 Ungdom og Fritid skal utvikle et brukerregistreringssystem for medlemmene som ivaretar personvernlovgivning.	Skal kartlegges høsten 2020/ våren 2021.

Måloppnåelse politisk program 2019 – 2021

Etableringsstøtten
Det må gjeninnføres en insentivordning for kommunene, som oppfordrer til å etablere åpne møteplasser for ungdom. Dette vil bidra til å utjevne den kommunale skjevheten som er i tilbudet i dag, og som potensielt kan forsterkes av kommunereformen. Barnekonvensjonens artikkel 31 slår fast at alle barn og unge har rett til en meningsfull fritid. Det kan ikke være tilfeldig hvem som har en fritidsklubb og ikke
Ungdom og Fritid har startet arbeidet med å kartlegge hvordan den tidligere etableringsstøtten så ut og hvorfor den ble fjernet i 1997. Arbeidet er tenkt å ende i et oppsummeringsnotat som ferdigstilles i løpet av høsten 2020.
Forslag om å innføre en etableringsstøtte for fritidsklubber og ungdomshus ble fremmet av SV i Statsbudsjettet for 2020. Ordningen ble foreslått på 15 millioner kroner. Forslaget fikk kun støtte av SV i budsjettbehandlingen.
Etableringsstøtten har vært hovedsak i Ungdom og Fritids innspill til statsbudsjett for 2020, 2021 og 2022.
Som et alternativ til etableringsstøtten har Ungdom og Fritid jobbet med å utvide ordningen «Ungdomstiltak i større bysamfunn». Støtteordningen ligger under barne- og familiedepartementet og var i 2019 på 41,5 millioner kroner, og i 2020 på 42,8 millioner kroner. Det er viktig å merke seg at ordningen økte med 16,7% fra 2018-2019. Kun 23 byer og 8 bydeler kan søke på ordningen. Ungdom og Fritid har jobbet for at ordningen skal bli nasjonal. Ungdom og Fritid har fremmet et ønske om at ordningen gjøres nasjonal. Det ble gjennomført en kartlegging av ordningen i 2003. Rapporten kan leses her.

Fritid som kommunal kostnad
Kostnadsnøkkelen for kommunene tar ikke innover seg at barn og unges fritid også koster penger. Ungdom og Fritid ønsker derfor at det øremerkes statlige midler til kommunens barne- og ungdomsarbeid i fritidssektoren. Dette bidrar til å styrke de allerede etablerte

fritidsklubbene og ungdomshusene i landet, og motvirker ustabile driftsbudsjett. Det vil også kunne forhindre potensielle nedleggelser ved kommunesammenslåing.
Ungdom og Fritid planlegger en større kampanje på kommuneøkonomi og hvilke konsekvenser en dårlig kommuneøkonomi har for fritidsklubb i løpet av høsten 2020. Kampanjen er tenkt gjennomført i samarbeid med Redd Barna og det vil bli utarbeidet en lobbypakke på kommuneøkonomi som sendes til alle medlemmer og ungdomsråd.
Ungdom og Fritid har løftet frem endringer i kostnadsnøkkelen i sine innspill til statsbudsjett og i høringer i kommunal- og moderniseringskomiteen.
Regjeringen har nedsatt et utvalg som skal gjennomgå kostnadsnøkkelen. Utvalget skal levere sin utredning i form av en NOU til departementet innen 1. juni 2022. Mandatet til utvalget kan leses her.

Kvalitetskrieterier
Ungdom har krav på kvalitet i fritidstilbudet sitt. Ungdom og Fritid og Fagforbundet har laget kvalitetskriterier for fritidsklubber og ungdomshus, og det er nå på tide at disse innføres som en kommunal standard. En slik innføring vil bidra til å utjevne de kommunale ulikhetene i kvaliteten som man ser i dag.
Ungdom og Fritid har sendt ut brosjyren med kvalitetskriteriene til alle våre medlemmer med en oppfordring om å ta de i bruk.
Kvalitetskriteriene har fått oppdatert og profesjonelt utseende. Det er laget både en brosjyre og en plakat. Begge kan lastes ned fra Ungdom og Fritids nettsider. Plakat - Brosjyre
Ungdom og Fritid har startet opp et piloteringsprosjekt i samarbeid med Redd Barna og Bydel Søndre Nordstrand, Oslo hvor vi sammen med ungdomsklubben i bydelen skulle gjennomføre to workshops – en for ungdom og en for ungdomsarbeidere. Prosjektet ble dessverre utsatt på grunn av COVID-19. Det er fortsatt et mål å pilotere og lage en verktøysbank i tilknytning til kvalitetskriteriene, for å gjøre det enklere å jobbe med kontinuerlig kvalitetsutvikling.

Erstatningslokaler
Det er behov for en presisering i Plan- og bygningsloven. Dersom fritidsklubblokalet blir rammet gjennom politiske vedtak, skal det etableres et likeverdig eller bedre alternativ til lokale slik at man kan fortsette driften på tilsvarende måte
Det har blitt lagt ned arbeid i å gå igjennom plan- og bygningsloven for å kartlegge mulighetsrommet for et slikt krav.
Klubbundersøkelsen 2020 har et ekstra fokus på lokaler som vil danne grunnlag for å lage «kvalitetskriterier for gode ungdomslokaler». Dette er planlagt gjennomført mot slutten av perioden.

Sekretariatet har ved hjelp av disse fire satsningsområdene kunnet målrette den politiske innsatsen i større grad enn tidligere. Dette har vært svært positivt. Vi ser allikevel et behov for at *politisk program* og *strategisk plan* henger tettere sammen, slik at man kan utnytte synergier i organisasjonens fokus. Det har også blitt lagt ulik vekt på de forskjellige satsningsområdene. Dette skyldes i hovedsak relevansen vi opplever i feltet og mulighetsrommet som er skapt i det politiske landskapet. Dette gjelder kanskje spesielt punktet om erstatningslokaler. Sekretariatet opplever at det er få som rammes av denne typen endringer og at det derfor er mer hensiktsmessig å jobbe med kvalitetssikring av ungdomslokaler.

I forbindelse med de fire hovedsatsningene i politisk program ble det utarbeidet et lengre støttedokument med «Ungdom og Fritid mener..». Sekretariatet ser et behov for at disse punktene utvikles ytterligere, slik at de kan fungere som en meningsbank i videre kommunikasjons- og påvirkningsarbeid. Støttedokumentet er også ment som en avgrensning for

hva organisasjonen skal, og ikke skal mene noe om. Samtidig ser vi at det dukker opp aktuelle saker underveis i perioden som ikke har blitt vedtatt av landsting. Det bør i slike sammenhenger lages rutiner for klargjøring av organisasjonens standpunkt i slike saker – for eksempel gjennom uttalelser vedtatt av sentralstyret.

DEL 2: Overordnede samfunnstrekk

Et samfunn i utvikling

Organisasjonen og feltet vi jobber med vil alltid fungere i en samfunnskontekst og er til enhver tid avhengig av hva som skjer ellers i samfunnet. Under følger en beskrivelse av hvilke samfunnsspørsmål Ungdom og Fritid og fritidsklubbene kan, og bør være med å løse i den kommende strategiperioden, samt hva som påvirker oss og feltet, og som oppleves som trusler og muligheter.

Barnefattigdom og lavinntekt

100 000 barn og unge vokser opp i vedvarende lavinntekt og antallet er økende. Forskningsrapporten Fritidsklubber i et folkehelseperspektiv viser at fritidsklubbene er den fritidsaktøren som rekrutterer flere med lav sosioøkonomisk status enn de med høy sosioøkonomisk status. Denne tendensen gjelder for store og mellomstore kommuner. Dette tyder på at klubbene er viktige arenaer for nettopp de som vokser opp i lavinntekt. Ungdom og Fritid har jobbet mye med denne samfunnsutfordringen de siste årene, spesielt i forbindelse med NDFU og Fritidserklæringen.

I forbindelse med regjeringens arbeid med ny samarbeidsstrategi for lavinntekt, ble det oppnevnt et eget ungdomspanel som skulle gi innspill til strategien. Ungdomspanelet kom i sin rapport frem til to anbefalinger som gikk direkte på fritidsklubber og ungdomshus:

- Flere unge bør få mulighet til arbeidstrening via egen kommune, for eksempel i ungdomsklubben, i lokale lag og foreninger, eller i egen kommune
- Ungdomsklubber bør få bedre økonomiske og juridiske rammer. Det kan opprettes et fond som kommunene kan bruke til ulike tilbud til ungdom, for eksempel til åpne møteplasser som ungdomsklubber eller bibliotek.

Ungdomsklubben – den viktigste åpne møteplassen for ungdom

Panelet mener at ungdomsklubber er viktig som trygge og gode møteplasser for ungdom. Ungdom trenger et sted å være – og mange foretrekker et tilbud som ikke har faste oppmøtetider og dager. Klubbene brukes av ulike typer ungdom, og blir i størst grad brukt av ungdom i lavinntektsfamilier. I noen klubber er det viktig for de unge at det serveres mat. Tilbud om klubb vil bidra til økt deltagelse blant ungdom på fritiden, og er både et alternativ og et supplement til organiserte fritidsaktiviteter.

Gode ungdomsklubber har aktiviteter basert på unges egne ideer og muligheter. Ungdom har ulike interesser, og det er viktig at unge får gjøre det de vil. Unge ønsker både noen faste og noen hengeaktiviteter. Panelet vil ha trygge voksne på klubbene som holder seg litt i bakgrunnen. Det er viktig at tiltakene ikke er voksenstyrt, men at de voksne kan bidra når de unge selv ønsker det.

Ungdomsklubber er også viktige for å oppleve mestring og bygge erfaring. Mange får tilbud om ulike kurs i klubbene. Kursene og temakveldene kan være i ulike ferdigheter, eller det kan være holdningsskapende arbeid, for eksempel mot rasisme. Unge bidrar i klubben som frivillige og etter hvert gjennom oppdrag. Dette gjør at unge kan bygge en CV som gir nye muligheter.

«Vi i klubbstyret må alltid kjempe om penger til klubben».

Panelet er bekymret for økonomien til klubbene, og opptatt av at klubbene får gode og stabile rammevilkår. Panelet har drøftet om tilbud om for ungdomsklubber bør være lovpålagt i hver enkelt kommune, eller om den beste løsningen er å ha et fond som gjør det lettere for alle kommuner å ha tilbud om åpne møteplasser for ungdom.

Tidligere forskning har vært delt i spørsmålet om hvorvidt ungdom som bruker klubb blir mer kriminelle av å benytte seg av tilbudet, eller om klubben representerer et trygt sted for de ungdommene som er i ferd med å utvikle kriminelle livsstiler. I det siste har NOVA gitt oss mer forskning og kunnskap om hvordan dette forholder seg i norske fritidsklubber, og de konkluderer med at klubbene er viktige for sårbare barn og unge.

Sekretariatet mener at det ligger et stort potensial for UoF i å ta et større eierskap over dette saksfeltet. Vi bør tydeliggjøre organisasjonens og klubbenes rolle som en del av løsningen. Det er samtidig viktig at klubbene jobber mot det brede lag med ungdommer. Klubben skal bidra til å dempe konsekvensene av barnefattigdom, og fører ikke direkte til å senke barnefattigdomstallene på kort sikt. Det er derfor viktig at klubbene ikke blir et instrument for å nå ambisjonene om færre barn og unge som vokser opp i fattigdom. En klubb som domineres av én gruppe ungdom kan raskt forsterke uønskede situasjoner.

Kommuneøkonomi

Fritidsklubbene er avhengig av vekst i kommunens frie inntekter for å ikke være utsatt for nedskjæringer og kutt. På grunn av manglende statlige føringer for drift av ungdomstjenester, finnes det ikke øremerkede midler. Det ser ikke ut til at kommunene får mer å rutte med i årene som kommer, og koronakrisen har bidratt til en forverret situasjon. Dette ser ut til å kunne bli en viktig sak for Ungdom og Fritid i årene som kommer.

En dårlig kommuneøkonomi får direkte konsekvenser for fritidsklubbenes aktivitetstilbud, kvalitet og tilgang. Selv om mange klubber har vært flinke til å få mye ut av få ressurser, er det også flere som melder om at dette ikke har ført til vekst eller skånsel fra kutt. Skal man skånes fra kutt må man jobbe med administrasjonen, skal man oppnå vekst må man jobbe politisk.

Ungdom og Fritid er opptatt av at det må plasseres et tydelig eierskap av fritidsklubbstrukturen i Norge. Slik det er i dag ligger det en uskreven forventning fra statlige myndigheter om at kommunene selv skal finansiere slik tilbud, mens det fra lokale myndigheter ikke prioriteres fordi de ikke er tydelige føringer fra staten gjennom lov og forskrift.

Tendensen er at kommunene får flere og flere oppgaver og mindre midler. Den 1.januar 2020 trådte derfor kommunereformen i kraft. Logikken er at større kommuner vil føre til bedre økonomiske forutsetninger for tjenesteproduksjon. Dette kan gjelde også for klubbene, men UoF har vært opptatt av at det ikke vil være tilstrekkelig med én klubb i hver kommune, men at man må jobbe med utgangspunkt i nærmiljøene. Dette henger sammen med erfaringer man har gjort seg i forbindelse med ungdomstråkk, hvor man så at barn og unge sjeldent beveger seg utenfor nærmiljøet.

Befolkningsendringer

I SSBs befolkningsframskrivninger for 2050 ser det ut til at bortimot alle norske kommuner vil få flere eldre (65+år) enn unge (0-19 år). Dette gjelder spesielt i distriktsnorge. De neste 30 årene er det en forventet befolkningsvekst i landet på 11%, samtidig ser det ut til at 140 kommuner vil oppleve en negativ befolkningsvekst. Tendensen er at unge i større grad flytter til byene. En stor grad av veksten forklares med økt innvandring.

Tabell 1.1 Registrert og framskrevet folkemengde og befolkningsendringer i fylkene i 2020 og 2050[1]

Fylke	Befolkning i 2020	Befolkning i 2050	Vekst	Vekst, prosent	Netto-innvandring	Innenlands nettoinnflytting	Naturlig tilvekst
Viken	1 241 000	1 469 000	228 000	18,4	64 000	133 000	32 000
Oslo	693 000	801 000	107 000	15,4	24 000	-63 000	146 000
Rogaland	480 000	540 000	60 000	12,5	29 000	-21 000	52 000
Agder	307 000	342 000	35 000	11,4	21 000	4 000	10 000
Trøndelag	469 000	517 000	48 000	10,2	33 000	-6 000	21 000
Vestfold og Telemark	419 000	457 000	37 000	8,9	26 000	29 000	-18 000
Vestland	637 000	692 000	56 000	8,7	46 000	-28 000	38 000
Møre og Romsdal	265 000	277 000	12 000	4,6	28 000	-16 000	1 000
Innlandet	371 000	388 000	17 000	4,6	28 000	17 000	-27 000
Troms og Finnmark	243 000	251 000	8 000	3,4	30 000	-26 000	4 000
Nordland	241 000	237 000	-4 000	-1,6	28 000	-22 000	-10 000

[1] Folkemengde i starten av året, vekst og komponenter er avrundet til hele tusen og prosentvis vekst er avrundet til ett desimal.
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Dersom man følger tanken om at en god barndom varer livet ut og at fraflytting kan skyldes negative oppveksterfaringer, kan klubben være et viktig element i jobben med å få de unge til å flytte tilbake etter endt utdanning. Klubben kan være den arenaen som gir deg gode minner, nyttige erfaringer og en opplevelse av tilhørighet. Samtidig som klubb kan være en del av løsningen, vil også en endret befolkningssammensetning kunne føre til betydelige utfordringer og endringer i klubbstrukturen. Hvor mange barn og unge bør det være i et område for at det skal lønne seg for kommunen å etablere et fritidsklubbtilbud. Konsekvensen av denne utviklingen, kan være en fremmarsj av private og frivillige aktører som etablere ad-hoc baserte tilbud for barn og unge.

En ny ungdomstid

Siden 2010 har vi som jobber med ungdomsspørsmål kunnet grave i massive undersøkelser gjennom Ungdata. Hvert år har det kommet en nasjonal rapport som sier noe om utviklingstendensene i ungdomsbefolkningen. Noen har tatt til orde for at en så hyppig datainnsamling fører til at vi tolker frem flere problematiske sider ved ungdomsbefolkningen enn nødvendig, mens andre har vært svært positive. For UoF har Ungdata gitt ny og verdifull kunnskap som aktivt, men forsvarlig har blitt brukt i utviklingen av organisasjonen og feltet.

Ungdomsbefolkningen endrer seg, og har definitivt endret seg siden UoF ble etablert i 1978. I de siste Ungdatarapportene viser at det i all hovedsak går bra med norsk ungdom. Samtidig viser rapportene at det er systematiske forskjeller knyttet til hvordan ungdom med ulik sosial bakgrunn har det og hva de driver med på fritida. Man ser også tendenser til at ungdom i større grad en tidligere melder om psykiske utfordringer, ungdomskriminalitet og svekket fremtidsoptimisme (Ungdata 2019). En god fritidsklubb kan motvirke negative utviklingstrekk i ungdomsbefolkningen, og bør spesielt jobbe med den økende fremtidspessimismen. Dette henger tett sammen med jobbutsiktene, befolkningssammensetning og klima.

Psykiske helseplager, som bekymringer, søvnproblemer eller andre depressive symptomer har gradvis økt blant jenter siden begynnelsen av 2010-tallet. De siste årenes tyder på en ytterligere økning. Årsakssammenhengene er sammensatte. Ungdom og Fritid mener at dette er blant de utviklingstrekkene som fritidsklubbfeltet bør engasjere seg i og være bevisst på fremover.

Rambøll har i sitt beregningsgrunnlag for KS sitt Utenforskapregnskap beregnet et år i kriminalomsorgen til å koste 322 032,- og et hjelpetiltak i barnevernstjenesten til å koste 106 713,-. Samtidig tilsvarer et år med dagpenger 344 133,- og i tillegg kommer tapt verdiskaping og skatt. Disse tallene viser at den forebyggende effekten av fritidsklubber har potensiale til å være stor. Feltet har vært opptatt av at verdien av tiltakene ikke skal måles i kroner og øre.

I 2020 kom også NOVA med en egen rapport, Ung i Distriktsnorge. Rapporten viser at det først og fremst er mange likheter mellom ungdom i byene og ungdom i bygdene, men de skiller seg på noen områder. Langt færre i distriktene tar høyere utdanning, flere sier at de opplever negative sider ved skolen, bruker mindre tid på lekser. Litt flere i distriktene begynner tidlig med alkohol, mens bruken av cannabis er lavere. Litt flere har vært i slåsskamp og litt flere opplever mobbing. Andelen ungdom som har brukt klubb den siste måneden i distriktene er 46%. Det samme tallet for resten av landet er 29%. Fritidsklubb er altså viktig for ungdom i distriktene.

Digitalisering

Digitaliseringen har skutt fart i verdenssamfunnet. Bruken av teknologi i alt fra kommunale velferdstjenester til fritid har ført til både begeistring og bekymring. Ungdomsarbeidet har også de senere årene tatt en aktiv del i debatten om digitalisering i kraft av metodisk utvikling av digitalt ungdomsarbeid. Tiden med COVID-19 har bidratt til en raskere utvikling på dette feltet.

I lys av digitaliseringsspranget som ble gjort våren 2020, ser man også at det er en ulik fordeling av digital kompetanse i samfunnet. Den ene aksen går mellom generasjonene. De unge er mer digitalt fortrolige enn de eldre, og den andre aksen går mellom sosiale skillelinjer. De med økonomiske ressurser til utstyr som fremmer en nødvendig digital kompetanse, og de uten de samme forutsetningene.

I tiden med COVID-19 så UoF flere eksempler på klubber som bidro til å utjevne denne sosiale ulikheten i samfunnet ved å kjøre rundt med utstyr til de som ikke hadde tilgang til det selv. Dette har også vært klubbens virke i tidligere digitale utviklinger. Klubbene har kunnet tilby utstyr som den enkelte ikke har kunnet ta seg råd til å kjøpe, for eksempel PC, 3D-printer eller speilreflekskamera.

En sentral bekymring i debatten har vært at digitaliseringen fører til færre jobber. Dette vil, dersom det slår til, slå hardt ut på dagens ungdomsbefolkning. Det vil bli vanskeligere å få seg jobber uten høyere utdanning eller sommerjobber som skal gi nødvendig erfaring for videre arbeid.

Faglig er UoF opptatt av at ingen digitale løsninger kan erstatte den relasjonelle grunnsteinen i alt ungdomsarbeid. Det handler om møtet mellom mennesker og må ikke erstattes av sosiale medier eller andre digitale plattformer. De digitale hjelpemidlene skal være nettopp det; hjelpemidler som supplerer godt ungdomsarbeid på åpne møteplasser. Samtidig ser vi at det er viktig at ungdomsarbeiderne får kompetanse innenfor det digitale ungdomsarbeidet og utvider verktøykassen i lys av samfunnsendringene og digitaliseringen.

Det er også sentralt å peke på at digitalisering gir rom for nye, ofte kommersielle tilbud, og at dette utfordrer relevansen i fritidsklubbene. For å nå ungdommene må fritidsklubbene jobbe med attraktivitet og synlighet.

Klimakrisen

Som samfunn står vi ansikt til ansikt med vår tids største krise; klimakrisa. Det politiske landskapet sentreres i større og større grad rundt løsninger som kan bremse eller reversere de menneskeskapte klimaendringene. Ungdom har stått fremst i kampen for klimaløsninger og har i løpet av det siste året både streiket og brølt for politisk klimahandling. Det kan synes som at det er etablert en generasjonskløft mellom ungt klimaengasjement og aldrende klimaskepsis.

Ungdom og Fritid vedtok på Landsting i 2019 en uttalelse som støttet ungdommene som engasjerte seg i klimasaken. Som organisasjon har vi hatt, og vil fremover ha et fokus på å minimere vårt eget klimaavtrykk. Samtidig ser vi at feltet vi jobber med har en unik mulighet og et mandat til å støtte opp om ungdoms engasjement for ulike saker i samfunnet. Klubbene kan bidra til opplyste debatter

og lage prosjekter som styrker ungdom i klimasaken og som fører til handling lokalt, så vel som globalt.

I følge Ciceros klimaundersøkelse 2019 er det unge mellom 18-29 år som er mest bekymret for klimaendringer. De oppgir også at de føler på et større ansvar for å redusere klimagassutslippene. Kun 4% av Norges befolkning mener at klimaendringene ikke skjer. Dette understreker betydningen av klimakrisen i barn og ungdoms liv, og det stiller krav til oss som jobber med og for barn og ungdom.

Klimakrisen vil også potensielt endre hvordan vi jobber, for eksempel vil det være mindre reising og mer digital samhandling. De første stegene i retning av et endret arbeidsliv har blitt tatt i løpet av koronapandemien, hvor digital samhandling har vist seg å fungere veldig bra, og vil også fremover erstatte noe reising og fysiske møter.

I tillegg vil vi kunne se et endret arbeidsmarked på grunn av klimaendringene, og de politiske tiltakene som igangsettes. Dette vil først og fremst ramme unge arbeidstakere.

DEL 3: Fagområdene

Internasjonalt

Dagens situasjon

Ungdom og Fritid har siden 2010 mottatt internasjonal driftsstøtte over statsbudsjettet, barne- og familiedepartementet. Ungdom og Fritid mottar i dag 1% mer av det totale budsjettet for internasjonalt arbeid i paraplyorganisasjonene enn for fem år siden. Dette utgjør 80 000,- mer i overføringer. Totalt mottar Ungdom og Fritid 13,4% av det totale budsjettet for internasjonalt arbeid.

Ungdom og Fritids internasjonale mandat kan deles inn i tre:

1. Vi skal samle inspirasjon og kunnskap utenfor Norge for å styrke det norske ungdomsarbeidet.
2. Vi skal skape internasjonale muligheter og aktiviteter for ungdom og ungdomsarbeidere.
3. Vi skal påvirke den Europeiske politikkutviklingen.

Ungdom og Fritid er medlem av to større internasjonale nettverk; POYWE og ECYC. Vi deltar på årsmøter og medlemsmøter i begge organisasjonene og betaler også medlemskontingent i begge to.

European Confederation of Youth Clubs (ECYC) er en medlemsorganisasjon bestående av 23 organisasjoner for ungdomsarbeid fra Europa. Organisasjonen er driftsfinansiert av Europarådet og får midler ihht årlige handlingsplaner. ECYC har kontorer i Brussel.

Professional Open Youth Work In Europe (POYWE) er en medlemsorganisasjon med 7 medlemmer fra nasjonale organisasjoner for profesjonelt ungdomsarbeid i Europa. Kun én organisasjon per land kan være medlem. POYWE er finansiert gjennom medlemskontingent, prosjekter og oppdrag. Det har vært et uttrykt ønske fra organisasjonen å fungere uavhengig av Europarådets agenda, hvilket har ført til denne finansieringsmodellen. POYWE har kontorer i Wien.

Ungdom og Fritid gjennomfører internasjonale prosjekter der hvor det er hensiktsmessig. Akkurat nå er organisasjonen engasjert i to strategiske partnerskap innenfor Erasmus+ordningen. Vi har også gjennomført mindre opplæringsprosjekter gjennom KA1. Vi sitter i Nasjonalt utvalg for Erasmus+ i Norge. Dette har gitt organisasjonen et svært godt samarbeid med Erasmus+ Aktiv Ungdom.

Vi har forsøkt å etablere ulike samarbeidsløsninger mellom de nordiske søsterorganisasjonene. Dette har igjen blitt aktualisert. Det er ikke ønskelig å etablere en organisasjon, slik man hadde frem til 2010, men et gjensidig forpliktende samarbeid. Samfunnskontakt sitter også som representant i Nordisk ministerråds 0-30 støtteordning.

Punkter til videreføring

Ungdom og Fritid har over tid opparbeidet seg et bredt, kompetent og sammensatt nettverk i hele Europa. Det er sentralt for organisasjonen fremover å pleie og videreføre dette nettverket. Dette gjøres primært gjennom deltakelse i ECYC og POYWE, og gjennom deltakelse i prosjekter.

Europarådet og EU-kommisjonen har over tid intensivert sitt arbeid med forskning og utvikling innenfor ungdomsarbeidet. Dette medfører at UoF henter mye FoU fra det internasjonale arbeidet som igjen gjør oss relevante i det nasjonale påvirknings- og fagarbeidet vårt. Ungdom og Fritid bør fortsette å være en pådriver for FoU-virksomhet på feltet både gjennom egne prosjekter og bistand hos andre.

Ungdom og Fritid gjennomfører i dag relevante prosjekter som enten bygger på prosjekter vi har, eller utvikler ny kunnskap og innsikt om feltet vårt. Sekretariatet opplever det som sentralt at UoF fortsetter å drive og delta i ulike internasjonale utviklingsprosjekter.

Ungdom og Fritid har vært involvert i følgende prosjekter de siste årene:

År	**Prosjektnavn**	**Beskrivelse**
2014 – 2016	KA2 – Mapping Professional Open Youth Work	Prosjektet skulle utvikle prinsipper for profesjonelt ungdomsarbeid på åpne møteplasser.
2015 – 2017	KA2 - International Journal of Open Youth Work	Prosjektet hadde som målsetting å koble sammen praksis og forskning. Dette ble gjort gjennom utvikling av metoden co-writing, hvor forskere og ungdomsarbeidere sammen skulle skrive fagartikler til et tidsskrift for ungdomsarbeid.
2018	KA1 – Measuring Quality in Open Youth Work	Et seminar for ungdomsarbeidere hvor deltakerne fikk innsikt i ulike verktøy for kvalitetsutvikling i ungdomsarbeidet
2019 – 2020	Mission ~~Im~~Possible	Et prosjekt gitt av Nordisk Ministerråd. Prosjektet skal skape dialog med ungdom for å finne ut hva ungdom mener at er viktig for de nordiske landene for å nå bærekraftsmålene innen 2030.
2019 – 2021	KA2 – Youth Workers Online Learning Opportunities	Gjennom forskning og metodeutvikling skal prosjektet se på hvordan ungdomsarbeidere kan ta i bruk digitale læringsplattformer for å styrke arbeidet sitt. Det skal også utvikles modeller for digitale læringsplattformer
2020 – 2022	KA2 – Exploring Youth Work Education	Prosjektet skal se på utdanningstilbudet til ungdomsarbeidere i et komparativt perspektiv. Det skal også utarbeide et rammeverk for utdanning av ungdomsarbeidere.

Utfordringer

Selv om Ungdom og Fritids internasjonale reise har vært, og er svært positiv er det også større eller mindre utfordringer vi møter i dette arbeidet. I det følgende vil vi beskrive noen av de mest sentrale utfordringene vi opplever i det internasjonale arbeidet.

Til tross for en relativt bred prosjektportofølge av internasjonale prosjekter, opplever Ungdom og Fritid at medlemmene i svært liten grad er involvert i det internasjonale arbeidet. Dette gjelder spesielt ungdom. Det kan handle om at prosjektene i for liten grad legger opp til en slik involvering, og at tematikken ikke oppleves som relevant. Det har også, slik det kommer frem av prosjektoversikten over, vært lite fokus på ungdomsprosjekter de senere årene. Sekretariatet mener at det ligger et stort potensial i å skape flere internasjonale ungdomsprosjekter. Dette vil kunne bidra til et større eierskap til organisasjonen hos ungdommene i klubb.

Ungdom og Fritid har sentrert sitt internasjonale arbeid i Europa. Det har primært vært på grunn av kapasitetsutfordringer og opplevd relevans i globale samarbeid. Dette har medført at organisasjonen ikke har partnere eller prosjekter utenfor Europa. I kommende strategiperiode kan det vurderes å utvide det internasjonale samarbeidet til også å gjelde utenfor Europa. En slik utvidelse av det internasjonale arbeidet vil kreve en selvstendig utredning og er en betydelig strategisk dreining av organisasjonens arbeidsformer. Men, det kan også føre til helt andre prosjekter og innsikter enn organisasjonen har i dag.

I dag er det internasjonale ansvaret plassert hos samfunnskontakt og utgjør en 40%-stilling. Arbeidet bærer preg av litt lite forankring i hele sekretariatet som fører til at vi ikke alltid benytter oss av de

mulighetene det kan gi. Det bør derfor vurderes tiltak som fremmer den internasjonale dimensjonen av flere oppgaver i sekretariatet.

ECYC ble grunnlagt i 1976, og er en gammel organisasjon innenfor ungdomsarbeidsfeltet i Europa. Ungdom og Fritid er en av de eldste medlemmene i organisasjonen. Over tid har det vært store diskusjoner mellom medlemmene i ECYC rundt hvor grensen går mellom offentlig eierskap, profesjonalitet og frivillighet. Dette førte i 2010 til at organisasjoner med en likelydende forståelse av hva som ligger i profesjonelt ungdomsarbeid på åpne møteplasser, startet POYWE som et nettverk. Ungdom og Fritid var blant organisasjonene som støttet oppstarten av POYWE. Både opprettelsen av POYWE og interne interessekonflikter førte til misnøye og en usunn konfliktlinje mellom de to organisasjonene. Dette har vedvart frem til i dag. UoF har de senere årene brukt mye tid på å gjenskape balanse og gode relasjoner mellom de to organisasjonen. Det oppleves at man har kommet langt på vei, men at det fortsatt står som en utfordring i det internasjonale arbeidet til organisasjonen.

Mulige veier videre

Det er mange muligheter innenfor det internasjonale arbeidet. I det følgende beskriver vi noen sentrale mulighetsrom sett fra sekretariatets side.

Ved å utvide det internasjonale arbeidet utover Europa vil organisasjonen kunne få enda bredere innsikt og kunnskap, og man kan involvere medlemmene på nye måter. Dette kan skje på mange ulike måter. Man kan sikte seg inn mot faglig utvikling i USA og Australia, eller man kan utvikle programmer som retter seg mer i retning av bistandsprosjekter og lignende. Sekretariatet mener at disse mulighetene må utredes nøye og at man ser det i sammenheng med kapasitet og overordnede målsettinger for organisasjonen.

Det internasjonale arbeidet har i all hovedsak dreid seg rundt fagutvikling og ungdomsarbeideren. Sekretariatet ser store muligheter ved å vri eller utvide det internasjonale fokuset til også å gjelde muligheter og opplevelser for ungdom i organisasjonen. Det vil kunne medføre flere medlemsfordeler i organisasjonen. En eventuell utvidelse av det internasjonale arbeidet vil også medføre behov for økt kapasitet for eksempel gjennom økte midler.

Mange ganger kan det ligge både penger og kompetanse i det internasjonale nettverket til Ungdom og Fritid som ikke blir benyttet. Det bør være en ambisjon for organisasjonen å i større grad enn i dag se på muligheten for å nå våre målsettinger gjennom internasjonale samarbeid. En hovedmålsetting bør derfor være at det internasjonale arbeidet får en tydelig plass og understøtter ambisjonene i strategisk plan. Dette vil kunne forankre arbeidet bedre i organisasjonen.

Til slutt er det viktig at vi kobler medlemmene våre tettere til det vi gjør internasjonalt. Vi må se på løsninger innenfor kommunikasjon og prosjekt. Det innebærer også at det som fremskaffes gjennom FoU-prosjekter forankres hos medlemsmassen.

Ungdom og Fritid anbefaler:

- Videreføre innsatsen i ECYC og POYWE
- Utrede effekt og konsekvenser ved mulige samarbeid utenfor Europa
- Legge en strategi for involvering av medlemmene i det internasjonale arbeidet

Politisk påvirkning

Dagens situasjon

Ungdom og Fritid er en nasjonal interesseorganisasjon som skal fremme interessene til ungdom, ungdomsarbeidere og frivillige i kommunale og kommunalt støttede fritidsklubber og ungdomshus. I tråd med denne formålsbeskrivelsen ligger det en uttrykt forventning om at organisasjonen skal drive med politisk påvirkning.

I dag har Ungdom og Fritid 60% stilling avsatt til politisk påvirkningsarbeid. I tillegg brukes noen ressurser fra generalsekretær og sentralstyret til dette arbeidet. Organisasjonen har utarbeidet en egen lobbyplan og et årshjul for påvirkningsarbeid og har hatt fokus på å bygge sterke nettverk både blant samarbeidspartnere og politikere.

Påvirkning av statsbudsjettet har vært et viktig arbeid for organisasjonen, sammen med hørings- og innspillsarbeid på ulike statlige satsninger. Vi har i forbindelse med Landsting 2019 utarbeidet ny politisk plattform som skal fungere som rettesnor for organisasjonens meningsbærende ytringer.

De siste årene har vi også intensivert vårt arbeidet med Arendalsuka. Dette har utviklet seg til å bli en viktig plattform for organisasjonens påvirkningsarbeid. I 2020 var det planlagt et større samarbeid mellom UoF, UKM, Kulturtanken, Tverga og Arendalsuka Ung. Planen var å gjøre en storstilt satsning hos vår medlemsklubb Kilden aktivitetshus. På grunn av COVID-19 ble hele Arendalsuka avlyst.

Vi har gjennom inneværende periode vært i møter og dialog med samtlige partier som er representert på Stortinget utenom Rødt.

Siden 2017 har organisasjonen levert høringssvar eller deltatt med innspill i følgende saker:

Årstall	**Sak**	**Ansvarlig**
2017	NOU 2017:2 Integrasjon og tillitt. Langsiktige konsekvenser av høy innvandring	JBD
2017	Innspill ny kulturmelding	KUD
2017	Innspill kommmunal eiendomsstrategi	Oslo kommune
2017	Innspill til kommunereformen	KMD
2017	Muntlig innspill til frivillighetsmeldinga	KUD
2018	Høring fritidstilbud i Oslo kommune	Oslo kommune
2018	Høring regionreformen	KMD
2018	Innspill statsrådens ungdomssatsing	BFD
2018	Innspill ny folkehelsemelding	HOD
2018	Muntlig innspill til opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse	HOD
2018	Rep.forslag 120S om tiltak mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vold	Justiskomiteen
2018	Muntlig innspill etiske retningslinjer for påvirkere	BFD
2018	Muntlig innspill om oppfølgingen av #Metoo	BFD
2018	Høring av kravspesifikasjoner for Barneombudet	BFD
2018	Høring - retningslinjer for utdanning av barnevernspedagoger	KD
2019	Høring – Politiattest	BFD
2019	Innspill barne- og ungdomskulturmeldingen	KUD
2019	Innspill ny idrettsmelding	KUD
2019	Innspill til handlingsplan for forebygging av radikalisering og ekstemisme	JBD
2019	Høring forskrift for ungdomsråd	KMD

2020	Høring – ny forskrift for dataspill	NFI/KUD
2020	Innspill, barne- og ungdomskulturmeldingen, talentutvikling	KUD
2020	Innspill nasjonal alkoholstrategi	HOD
2020	Innspill partiprogram 2021-2025	Partiene
2020	Innspill samarbeidsstragi for lavinntekt	BFD
2020	Muntlig innspill til integrering av barn og unge, ny integreringslov	KD

I tillegg til dette har vi hvert år avgitt våre innspill til statsbudsjettet og deltatt på muntlige høringer i familie- og kulturkomiteen, helse- og omsorgskomiteen og kommunal- og forvaltningskomiteen.

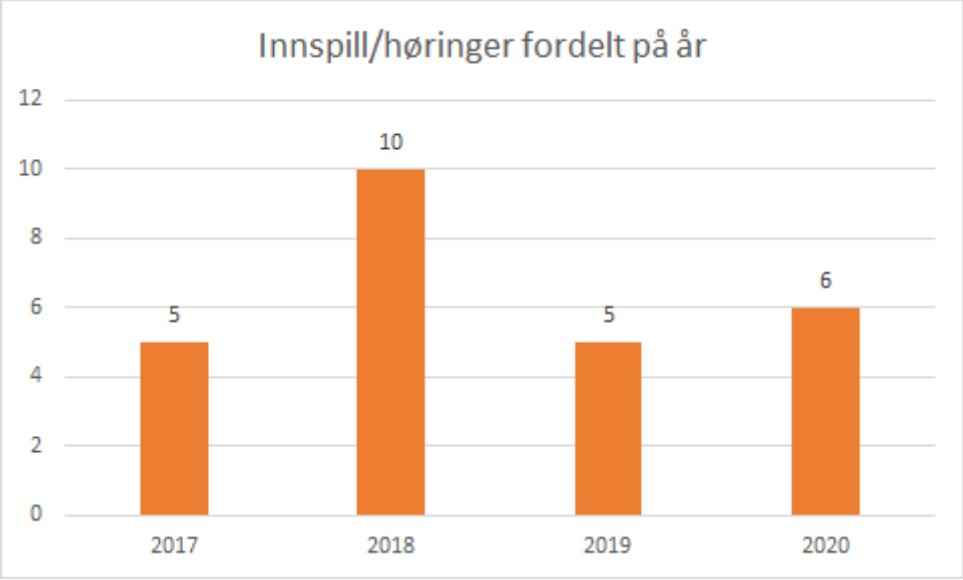

Antallet høringer og innspill varierer fra år til år basert på hvilke saker som løftes frem politisk, og hvilken kapasitet vi har i organisasjonen til å følge opp relevante saker.

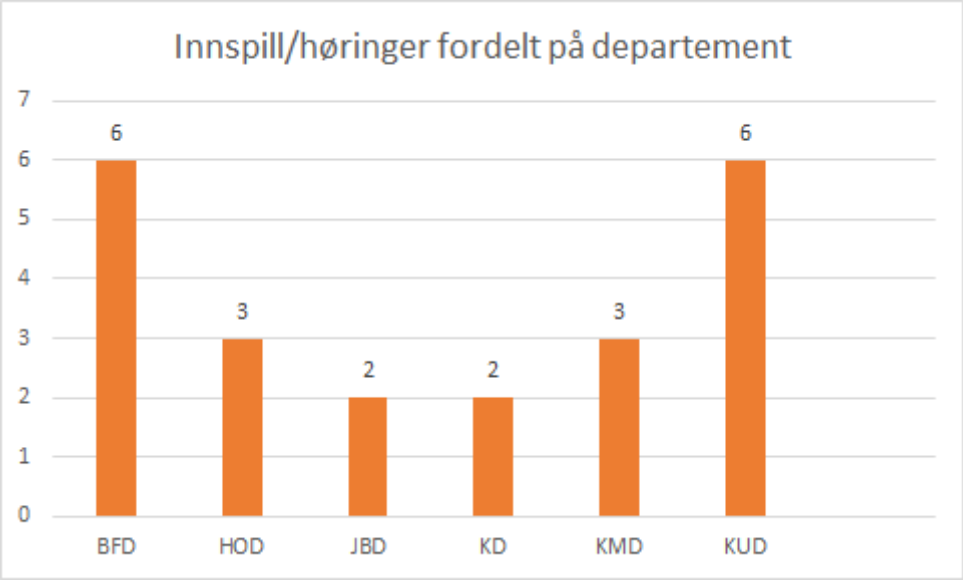

I tillegg til å vise hvilke departement vi jobber mot, viser figuren over oss hvor hvilke politisk fokus vi har hatt og bør ha fremover. Vi har en relativt forutsigbar fordeling av innspill og høringer mellom de ulike departementene. Det er hhv Kulturdepartementet og Barne- og familiedepartementet som har flest saker vi opplever som relevant. Vi har ikke jobbet med følgende departement:

- Arbeids- og sosialdepartementet

- Finansdepartementet
- Forsvarsdepartementet
- Klima- og miljødepartementet
- Landbruks- og matdepartementet
- Nærings- og fiskeridepartementet
- Olje- og energidepartementet
- Samferdselsdepartementet
- Utenriksdepartementet

Punkter til videreføring

Fra 2017 har det vært en ambisjon for organisasjonen å styrke det politiske arbeidet i organisasjonen. Dette har resultert i at Ungdom og Fritid i dag inviteres inn i en rekke politiske prosesser og vi opplever å ha fått en bedre posisjon blant politikere og samarbeidspartnere de siste årene.

En av hovedsakene til Ungdom og Fritid har siden opprettelsen vært å få til en lovfesting av fritidsklubber og ungdomshus. I november 2018 ble dette fremmet som et representantforslag av SVs stortingsrepresentant og medlem av familie- og kulturkomiteen Freddy André Øvstegård. I anledning behandlingen av forslaget hadde UoF møter med Sp, H, V, KrF, SV og FrP. Forslaget fikk kun støtte fra Rødt og SV. Selv om voteringen ikke ført vår vei, så har innsatsen som ble lagt ned i forbindelse med behandlingen hatt stor betydning for organisasjonen, i kraft av økt fokus.

Ungdom og Fritid er opptatt av å synliggjøre organisasjonens standpunkter. Høringsrunder og innspillsmøter er en god arena for dette. Organisasjonen er gode til å fange opp relevante saker, og leverer alltid innspill på disse.

Utfordringer

Når vi har økt vår innsats på påvirkning av nasjonal politikk, er det også viktig at vi er tydelige i formuleringene av våre politiske mål og ønsker. I dag har vi for lite konkrete målsettinger for politiske gjennomslag. Dette fører til at vi sjeldent oppnår rene seiere som vi kan kommunisere til medlemmer og samarbeidspartnere. Det er viktig at de politiske sakene våre gjennomarbeides godt og er godt forankret i organisasjonens demokratiske ledd, slik at hele organisasjonen drar i samme retning.

Vi har kun 60%-stilling allokert til politisk påvirkning, supplert med innsats fra generalsekretær og sentralstyret. Dette oppleves å være for lite dersom ambisjonsnivået skal ligge høyt. Det bør derfor ses nærmere på hvordan man kan samkjøre ambisjoner og ressurser. For høsten 2020 er det ansatt prosjektstillinger, slik at nærmere 80% av samfunnskontaktens stilling går til politisk påvirkningsarbeid.

Ungdom og Fritids generalsekretær er ansatt i åremålsstilling og sentralstyret velges for to år om gangen. Det vil si at organisasjonens øverste ledelse kan skiftes helt ut hvert fjerde år. Alle har sine egne måter å jobbe på, og ved såpass raske utskiftinger vil dette påvirke arbeidsformen i organisasjonen og sekretariatet. Det tar tid å finne gode samarbeidsformer, og det gjenstår fortsatt litt arbeid med å definere en tydelig og avklart rolle- og ansvarsfordeling på området for samfunnskontakt.

Det er et ønske i organisasjonen om at det i størst mulig grad skal være ungdom som representerer organisasjonen i ulike fora. Dette er en ambisjon som vi til tider har utfordringer med å leve opp til. Vi ser ofte at involveringen fører til dårlig medvirkning og symbolsk deltakelse. Dette er ikke godt nok for en organisasjon som skal være fremst i arbeidet med ungdomsmedvirkning og –involvering.

Hovedfokuset til Ungdom og Fritid i det lokale arbeidet har vært fritidsklubbene og de ansatte i klubbene og i mindre grad på kommunen som aktør. Dette har delvis sammenheng med formålet om å jobbe for interessene til ansatte, frivillige og brukere i klubbene og liten kapasitet til å jobbe lokalt med kommunene. Det har i tillegg vært en uttalt prioritet at sekretariatet skal jobbe med nasjonal politikkutvikling. Dette er begrunnet i at sekretariatet ikke har mulighet til å følge opp 356 kommuner. Påvirkningsarbeidet har derfor i stor grad fokusert på nasjonale myndigheter. Samtidig vil etableringen av nytt fylkesledd øke det regionale fokuset. Samtidig er det lite nasjonal og regional politikk på feltet pr i dag og det ligger et større potensiale for påvirkningsarbeid kommunalt.

Derfor har UoF også tidligere laget en kommunal veileder og nylig utviklet kvalitetskriterier for ungdomsarbeidet i kommunene. Nye prosjekter har også større fokus på kommunen som aktør. Møteplass ungdomsledelse er tenkt som en arena for å løfte det kommunale fokuset på fritidsklubben som lokal aktør. Bestillingen på medvirkningsopplegg i kommunene fra Helsedirektoratet vil gjøre det samme. Kommunepilot-prosjektet sammen med NKR og UKM setter også fokus på kommunen og intern samhandling med fritidsklubbene i sentrum. Ønske fra Kulturdepartementet om en veileder på gaming og datakultur vil også potensielt peke på kommunen som en viktig aktør for etablering av tilbud i samarbeid med klubber og andre lokale aktører.

På tross av alle disse satsingen er det en lite helhetlig tilnærming til kommunen som premissleverandør for utvikling av feltet. Ungdom og Fritid vil i liten grad kunne jobbe opp mot de enkelte kommunene, men vil i større grad kunne løfte kommunen, kommunal ledelse og lokalpolitikere som viktig interessentgrupper man bør ha økt fokus på.

Veien videre

Ungdom og Fritid har potensiale til å ta eierskap over en rekke saker. Dette er også viktig for å skape en organisasjon som ungdom opplever som relevant. Fremover er det derfor viktig at vi prioriterer hardere mellom hvilke saker vi mener at er viktigst for organisasjonen å jobbe med. Dette vil gi oss et tydeligere budskap og en tydeligere identitet som organisasjon.

Fremover vil det være viktig å følge med, og posisjonere seg i følgende saker: utviklingen innenfor barnefattigdom, ungdoms engasjement i klimakrisen, dårligere kommuneøkonomi, men også utviklingen av arbeidsmarkedet.

For Ungdom og Fritid ligger det et stort potensial for direkte dialog og oppfølging av enkeltpolitikere i de ulike partiene (eks. de i familie- og kulturkomiteen). Dette er noe vi bør følge opp i etterkant av Stortingsvalget 2021.

Det er alltid en balansegang mellom hvor man legger trykket for sitt påvirkningsarbeid i en nasjonal organisasjon. Ungdom og Fritid har de siste årene hatt et tydelig nasjonalpolitisk perspektiv, hvor dialog med storting og regjering har vært sentralt. En annen strategisk retning vil være å vinkle arbeidet mer mot lokale myndigheter. Det vil i så måte være krevende for oss å jobbe i 356 kommuner. Et slikt arbeid vil fordre robuste regionale - og lokale ledd i organisasjonene som kan ta opp de sakene vi spiller.

Ungdom og Fritid anbefaler

- Det legges en plan for hvilke saker det er verdifullt for organisasjonen å følge over tid
- Det lages en plan for strategiske partnerskap for politisk påvirkning
- I større grad bruke presse og medier i vårt påvirkningsarbeid
- Ha et økt fokus på lokalt lobbyarbeid
- Revidere kommunal veileder som en ressurs for lokalt påvirkningsarbeid
- Organisasjonen skal i størst mulig grad representeres av ungdom

Samarbeid

Dagens situasjon

Samarbeid handler om at flere jobber sammen om å nå et felles mål. Av og til kan målet defineres av andre, mens andre ganger er det vi som setter målet. Dette er også utgangspunktet for Ungdom og Fritids samarbeid med andre aktører. Organisasjonen har en rekke eksterne samarbeidspartnere. Under følger en oversikt over dagens samarbeidspartnere. De er satt inn etter prioritering, men tabellen er ikke vertikalt prioritert.

Høy prioritet	Middels prioritet	Lav prioritet
Partiene på Stortinget	Fagforbundet	Skeiv ungdom
Bufdir	LNU	Unge Funksjonshemmede
Kulturdepartementet	Kulturhusnettverket	ALLEMED
Barne- og familiedepartementet	Helse- og omsorgsdepartementet	BUA
UKM	Frivillighet Norge	Aktiv Ungdom
KS	ECYC	NKA
Redd Barna	POYWE	UngOrg
Barneombudet	H.dir	NIF
Kulturtanken	Røde Kors	AFI
Norsk kulturskoleråd	KFUK - KFUM	NKR
Fylkeskommunene	USN	KANDU
Tverga	NOVA	Hyperion
	NOKU	Kulturrådet
		Biblioteksforeningen

Vi samarbeider med disse aktørene på ulike måter. Noen aktører jobber vi sammen med i prosjekt, mens andre ønsker vi at skal være oppmerksomme og opptatt av fritidsklubbfeltet. Vi har vært opptatt av å ha samarbeidspartnere innenfor både det kulturfaglige og det sosialfaglige feltet for å kunne balansere innsatsen vår mellom de faglige strømningene i vårt felt.

Hva fungerer bra?

Etter flere år med dørbanking har vi fått plass rundt bordet med de "viktigste" aktørene på oppvekst- og fritidsfeltet (NIF, Redd Barna, departementene, LNU og lignende). Samarbeidsrelasjonene er fortsatt i for stor grad basert på personlige relasjoner, og må forankres, systematiserer og kanskje formaliseres videre. Signering av Fritidserklæringen er et eksempel på en slik formalisering. Men, arbeidet som er lagt ned viser at det nytter og at det er viktig.

Ungdom og Fritid har vært initiativtager og en aktiv driver for å få på plass et nettverk for organisasjoner som jobber med barne- og ungdomskultur. Nettverket fungerer godt og bidrar til å skape en plattform for dialog i et konkurransepreget samarbeid. Det er viktig for Ungdom og Fritid at nettverket stabiliseres og formaliseres.

En av våre fremste verdier er *troverdighet.* I samarbeid er det også dette som er vårt fremst fortrinn. Ungdom og Fritid skal fortsette å være kunnskapsbaserte, oppdaterte og troverdige i møte med andre.

Ungdom og Fritid blir stadig invitert inn i samarbeidsprosjekter av partnere som vil ha vår kompetanse inn i sine prosjekter. Noen av prosjektene er også direkte knyttet til vårt felt, men

initiert av andre. Dette er svært positivt og er et bevis på at organisasjonen fremstår som en god samarbeidspartner, og at vi fronter feltet som en interessant og attraktiv arena. En rekke henvendelser fører også til at organisasjonen i større grad må prioritere hvilke prosjekter vi sier ja til og hvilke vi avstår. Det blir her viktige å være strategiske med tanke på hvilke samarbeidspartnere vi inngår prosjekter sammen med.

Utfordringer

Ungdom og Fritid har over tid møtt samarbeidspartnere med lua i hånda. Dette henger delevis sammen med en konfliktlinje til LNU, og på grunn av personer som har vært i organisasjonen tidligere. Vi opplever også at man i stor utstrekning møter tidligere ansatte i LNU i sentrale posisjoner i embetsverket og organisasjoner. Konfliktlinjen mellom LNU og Ungdom og Fritid var på sitt mest intense rundt 90- og tidlig 00-tallet. Dette har medført at ryktet til, og fortellingen om organisasjonen i mange tilfeller løper foran oss. Det tar lang tid å endre på dette, men de senere årene har vist at det er mulig. Dette viser også hvor viktig det er at de som representerer organisasjonen, gjør det med kunnskap, troverdighet og respekt.

Opplevelsen av å være en mindre organisasjon har også ført til at Ungdom og Fritid ikke har jobbet strategisk med sine samarbeidsrelasjoner, og at man nå ser et klart behov for at det jobbes med mål for hvorfor og hvordan vi ønsker å samarbeide med de ulike aktørene. At statusen til organisasjonen har økt medfører også at vi ofte blir invitert til samarbeid, men det er sjeldent vi som setter føringene for tematikk og prosjekt.

I en relativt liten organisasjon som UoF vil man alltid være nødt til å prioritere hva man bruker tiden på og ikke. På grunn av lite og tid og på grunn av manglende rutiner for prosjektarbeid ser vi at samarbeid ofte blir et overskuddsprosjekt, fremfor en foretrukken arbeidsform. Vi ser også at organisasjonen har en overvekt av kulturfaglige samarbeidspartnere. Det blir viktig å balansere dette fremover.

En annen utfordring vi ser innenfor temaet samarbeid, er at flere av de nasjonale aktørene vi samarbeider med styrker seg på områder vi tradisjonelt har vært sterke på, for eksempel inkludering og utenforskap eller medvirkning og samskaping. Det er en risiko for at konkurransen om eierskapet til ulike temaer fører til at andre vinner frem i saker som vi eller feltet vårt har jobbet med i flere tiår. Det er derfor et dilemma knyttet til hvordan vi styrker samarbeidet samtidig som vi tar en tydelig plass med vår kompetanse og våre styrker. Dette er en problemstilling som organisasjonen må jobbe med fremover, men som en foreløpig retning på dette arbeidet ligger det at vi skal heve vår status ved å skape dialog gjennom troverdighet og kunnskap. Vi skal vinne plass ved å ha den “viktigste” kunnskapen i møte med beslutningstakere.

Muligheter

Det er klare fordeler ved å jobbe i samarbeid. Det fører til større budsjetter, større sjanser for gjennomslag og bedre relasjoner. Ved å være i dialog med mange aktører er det flere som kjenner til arbeidet vårt. Det gjør det mulig for UoF å få gjennomslag for våre synspunkter.

I det videre arbeidet med samarbeid, er det viktig at vi forankrer og formaliserer samarbeidene slik at medlemmene og fylkesleddene i UoF også kan dra nytte av samarbeidet lokalt. Dette vil skape gode synergier og svare ut mange av målsettingene i organisasjonen.

Ungdom og Fritid har ingen erfaring med kommersielle samarbeid eller sponsoravtaler. Slike samarbeid kan bidra til å skape flere medlemsfordeler i organisasjonen. Et eksempel på slike samarbeid kan være med Peppes Pizza som leverer rabaterte pizzaer til medlemmer av UoF.

Sekretariatet mener at det vil være interessant å se nærmere på potensialet i slike samarbeid fremover.

Ungdom og Fritids medlemmer er hovedsakelig kommunale. Organisasjonen har et stort potensiale i å ha kommunen som en tydelig samarbeidspartner i flere prosjekter.

Ungdom og Fritid anbefaler

- Det utarbeides tydelige mål og prioriteringen for samarbeid fremover
- Det utvikles rutiner for samarbeidsprosjekter
- Vi ser på muligheten for samarbeid med kommersielle aktører og sponsoravtaler. Dette må utredes grundig i lys av etiske vurderinger
- Utvikle veiledere, faglig påfyll og møteplasser for kommunene og deres ledere og politikere
- Etablere samarbeid med en eller noen få kommuner der fritidsklubben utgjør et laboratorium og ressurssenter for nye tilbud, økt tverrfaglig arbeid og et ungdomsfaglig kompetanseløft med medvirkning som metode.

Kommunikasjon

Dagens situasjon

Den primære målgruppen som Ungdom og Fritid retter sitt kommunikasjonsarbeid mot, består av følgende segmenter:

- Medlemmene i Ungdom og Fritid
- Politikere og beslutningstakere
- Presse og media
- Ungdommen selv

Ekstern kommunikasjon, via digitale plattformer:

Ungdom og Fritid opptrer i dag på ulike digitale plattformer, og tar i bruk flere sosiale kanaler i sitt kommunikasjonsarbeid. Eksempler på dette er vår egen nettside, nyhetsbrev, og sosiale medier. Facebook og Instagram er plattformene vi per i dag bruker i størst grad for å nå frem med budskap og informasjon til våre medlemmer. I tillegg benytter vi **Facebook og Instagram** som lavterskel-kanaler, der det er stor takhøyde for at medlemmene kan opprette direkte dialog med Ungdom og Fritid. Facebook er den sosiale plattformen medlemmene våre viser størst engasjement på, og der delings- og konverteringsraten er høyest, mens innboksen på Instagram mottar flest direkte henvendelser. (Legg til tall fra SoMe)

Twitter blir i all hovedsak brukt for å synliggjøre politisk- og samfunnsrelaterte saker som angår vårt felt, men her er publiseringsmulighetene større enn det vi benytter oss av per i dag.

Ungdom og Fritid har i tillegg opprettet en ny profil på **LinkedIn**, som blir plattformen der organisasjonen enkelt skal kunne etablere nye profesjonelle relasjoner, og der vi kan danne strategiske partnerskap. Denne plattformen skal fungere som en nøkkelfaktor i arbeidet med å styrke vår egen merkevare, og å skape synlighet blant organisasjoner som har liknende interesser som oss selv.

Ungdom og Fritid følger de nye kravene for sosiale medier, som ble satt i 2019. Disse viser hvilket innhold som kan publiseres på de ulike sosiale plattformene:

Ungdom og Fritid følger i tillegg retningslinjene for den digitale fordelingen av innhold:

<u>Presse og media, politikere og beslutningstakere:</u>
I organisasjonens eksterne kommunikasjon arbeider vi i tillegg inn mot **presse og media**, og mot politikere og beslutningstakere. Innsalg av pressesaker og prosjekter til lokale- og nasjonale medier er med på å sette saker på dagsorden, og dette igjen gjør at politikere og beslutningstakere må sette fokus på de belyste sakene. Her vil arbeid rettet mot presse og media gi oss en stor fordel med tanke på eksponering av budskap og innhold.

<u>Medlemskontakt:</u>
En stor del av kommunikasjonsarbeidet i organisasjonen er kontakten UoF har med sine medlemmer. Kontakten blir blant annet satt til live via informasjon i nyhetsbrev, og via kontakt på sosiale medier. Administrasjonen tar seg av medlemskontakten som dreier seg om medlemskap, Frifond, og lignende saker.

Hva fungerer bra?

Prosjektarbeid:

Det har vært en fin synliggjøring av ungdom i prosjekter som *Ungdommens stemme* og *Kan du se meg.* Videre er det viktig å beholde fokuset på å innlemme ungdommens stemme i den eksterne kommunikasjonen til UoF, slik at vi fremmer ungdomsmedvirkningen i tråd med våre målsettinger.

Å ha et stort kommunikasjonsprosjekt i året er en fin måte å bygge omdømme på, samtidig som vi synliggjør både UoF som organisasjon, og medlemmene våre. Dette har fungert fint med tanke på tidligere kommunikasjonsprosjekter.

Historiefortelling:
Historiefortelling er et kommunikasjonsmiddel som skaper en økt interesse hos målgruppen vår. Ved å ta i bruk gode eksempler på ungdomsarbeid, inspirerer og motiverer vi medlemmene våre til å tenke kreativt rundt arbeidet på sin egen klubb. I tillegg er historiefortellingen med på å belyse omverdenen om viktighet av vårt arbeid på en lett håndterlig og effektiv måte. Historieformidlingens kombinasjon med et tungt faktagrunnlag og faglig bevismateriale, bidrar betraktelig til å styrke UoFs troverdighet.

Utfordringer

Den sammensatte målgruppen til UoF kan skape utfordringer knyttet til kommunikasjonsarbeidet i organisasjonen. De ulike segmentene i målgruppen har svært ulike måter å kommunisere på, og dette betyr at all ekstern kommunikasjon fra UoF burde bli tilpasset hvert enkelt segment. Utfordringen kommer når de ulike segmentene i målgruppen skal motta budskap på de samme digitale plattformene.

Målgruppen til UoF har i tillegg et langt mindre oppmerksomhetsspenn enn tidligere, noe som stiller krav til relevant innhold i alle sosiale kanaler, og på alle digitale plattformer.

For målgruppen til UoF er kravene til fornyelse viktigere enn noen gang. Mens 60, 70, 80, og 90-tallet hadde en tydelig tidsalder, har tiårene etter blitt mer diffuse og identitetsløse. For å forstå hvem vi snakker til, må vi først se på endringene i måten den primære målgruppen vår kommuniserer på.

I tillegg er det viktig at Ungdom og Fritid i fremtiden tar mer hensyn til målgruppens brukervaner og måter å kommuniserer på – og ikke omvendt. Tiden for å diktere hvor vi snakker til vårt publikum er forbi, og dette er viktig å ta til betraktning i Ungdom og Fritids videre kommunikasjonsarbeid.

Sosiale medier
Plattformene vi kommuniserer på i dag har endret seg drastisk på få år. Alt tyder på at utviklingen vil bli stadig tøffere, og endringen av målgruppens digitale brukervaner går svært raskt.
Facebook:
Facebook har stått i hardt vær etter at de slapp brukerinfo til tredjeparts leverandører. Trolig har en konsekvens av dette resultert i svekket tillit fra vårt eget publikum også. Som resultat av dette har Facebook hatt en nedadgående kurve de siste årene, både som et sosialt medium i sin mest tradisjonelle forstand, og som et kommersielt virkemiddel. Bare i 2018 hadde Facebook et fall på 5,6 %. Snapchat og Instagram ser ut til å overta markedsandelene.

På den andre siden er det tydelig at Facebook fortsatt brukes som en av de sentrale ytringsplattformene innad i den primære målgruppen. Dette gir rom for å bruke plattformen til å publisere innlegg og saker med stor nyhets- og interesseverdi, for eksempel viktige tall og funn i Klubbrapporten for 2020.

Instagram:
Instagram er den mest populære bildedelingstjenesten på markedet. Det er tydelig at brukerne har tatt den sosiale plattformen til sitt hjerte, og Instagram ble for få år siden kåret til verdens raskest voksende nettverk. Til tross for dette, har Instagram hatt et fall på 2% i den primære målgruppen Ungdom og Fritid ønsker å nå. Det kan derfor lønne seg å se på om det er nødvendig å endre måten vi i dag benytter oss av Instagram på, fra i all hovedsak å dele bilder og videoer for innsikt i UoFs arbeid, til å et strategisk verktøy for å genere økt trafikk og konvertering til andre sider vi ønsker å sende målgruppen vår inn på.

Språkbruk:
Språket som blir tatt i bruk i vår eksterne kommunikasjon kan fremstå som litt for "faglig", og litt for lite folkelig for deler av målgruppen vår. Vi snakker på vegne av ungdom, og dette må gjenspeiles i ordvalgene vi benytter oss av. Utfordringen er at UoF skal fremstå som en profesjonell- og faglig sterk organisasjon overfor politikere og beslutningstakere, samtidig skal UoF ha en journalistisk vinkling- og en stor nyhetsverdi i sakene som skal belyses for presse og media, og den ungdommelige- og folkelige tonen skal tas i bruk når vi kommuniserer til ungdommen selv. For segmentet som er medlemmene våre, skal alle tre tonene nevnt over kombineres.

Presse/ media:
Det er viktig at et gjennomgående fokus kan rettes mot prioriteringen av pressearbeid. Å belyse de positive sakene fra ungdomsfeltet i media, vil kunne være med på å løfte frem fritidsklubber og ungdomshus i lyset, og gi god eksponering rundt viktige saker. Pressearbeid er tidskrevende, men samtidig ekstremt effektivt om man får solgt inn de riktige budskapene. Innsalg av prosjektet Møteplass Datakultur til presse og media viser at det er en stor nasjonal nyhetsverdi i arbeidet vi gjør i Ungdom og Fritid. Dermed skapes det et stort rom for videre pressearbeid i fremtiden.

Markedsinnhold:
Å ha nok engasjerende markedsinnhold til å fylle våre sosiale plattformer ukentlig vil være en utfordring for UoF. I tillegg er det kun én kommunikasjonskonsulent på huset, noe som gjør at tiden som burde bli lagt av til innholdsproduksjon kan bli snever. Informasjonsarbeidet som er knyttet opp mot kurs, landskonferansen, medlemskontakt, frifond og lignende kaprer mye tid, hvilket kan gå på bekostning av arbeid med merkevarebygging av UoF, samt omdømmebygging av feltet.

Et stramt markedsbudsjett, og lite midler til ressurser ment for kommunikasjonsarbeidet resulterer i at kommunikasjonskonsulenten selv må bruke mye tid på å produsere og tilpasse innhold til ulike plattformer.

Det er i tillegg utfordrende å synliggjøre feltet godt nok jevnt gjennom hele året.

Muligheter

Merkevarebygging:
Ungdom og Fritid har i dag stort potensial når det kommer til arbeid med å styrke egen merkevare. Per dags dato er har flere av våre prosjekter et sterkere navn enn organisasjonen selv, og for å kunne ta en tydelig posisjon på markedet, er det viktig at det skjer en endring på dette området.

Medlemsreise:
Det er gode muligheter for å optimalisere medlemsreisen i organisasjonen. Ved å fokusere på de ulike segmentene i medlemmenes "kundereise", vil vi kunne skape en mer helhetlig ende-til-ende opplevelse for medlemmene våre.

Kommunikasjonsfaglig nettverk:
Å bygge et nettverk med kommunikasjonsmedarbeidere i andre tilsvarende organisasjoner kan gi økt mulighet til å sparre med noen andre innen fagnettverket, samt danne grunnlag for fremtidige strategiske partnerskap. I tillegg vil en praktikant kunne bistå med arbeidskraft og kreative idéer, samt avlaste kommunikasjonskonsulenten på de områdene som tar unødvendig mye tid i arbeidshverdagen.

Synliggjøring av ungdom:
Å løfte frem organisasjonens ungdommer på en effektiv og gjennomført måte, vil være en fin mulighet til å belyse hvilken forskjell arbeidet vi gjør har å si for ungdom. Budskapene som kommer fra ungdommen selv, vil alltid veie sterkere enn om UoF skal fremme deres interesser for dem.

Forslag til utvikling

- Etablere en SoMe-strategi med hovedfokus på målgruppens egen måte å kommunisere på.
- Rendyrke innhold etter våre sosiale- og digitale kanalers karaktertrekk og publiseringsmuligheter.
- Optimalisere de ulike segmentene i organisasjonens medlemsreise.
- Bygge en ny merkevareplattform, med klare retningslinjer for hvordan UoF skal styrke sin egen omdømmebygging.
- Opprette en digital plattform der medlemmene kan dele gode historier fra klubbfeltet. Dette for å synliggjøre medlemmene våre, og spesielt ungdom.
- Forenkle språkbruken i organisasjonen til mer ungdomsvennlig språk.
- Ansette en kommunikasjonspraktikant.

Kurs og kompetanse

Dagens situasjon

Ungdom og Fritid tilbyr i dag ordinære kurs, som klubbene kan bestille – tre kurs for ungdom, og ni kurs for ungdomsarbeidere. Vi har en egen kursholderstab, med personer i Trøndelag og østlandsområdet. Til sammen har vi rundt 3-4 aktive kursholdere.

Vi tilbyr følgende bestillingskurs for ungdom:

- Tretimers kurs i søknadsskriving for ungdom
- Dagskurs for ungdom i demokratiopplæring og idéutvikling
- Todagers kurs for ungdom i demokratiopplæring, prosjektutvikling og samarbeid

Vi tilbyr følgende bestillingskurs for ungdomsarbeidere:

- Ungdomsledelse, kurs i prinsipper og modeller rundt ungdomsmedvirkning
- Matglede er lik livsglede, kurs i matlaging og ernæring på fritidsklubb
- Hvorfor ser ingen meg, kurs om rus og psykisk helse
- Når ting blir vanskelig, kurs i kommunikasjon og konflikthåndtering
- Fritidsklubben, kurs om ungdomsarbeiderens rolle og ungdomskunnskap
- Juridiske forpliktelser, kurs om lovverk rundt taushetsplikt og meldeplikt
- Fritidsklubben i samfunnet, kurs om omdømmebygging og samarbeid
- Metodisk veiledning, kurs om prosjektutvikling med ungdom

Bestillinger i perioden 2019-d.d.:

- 08.-09.01. Todagers kurs for ungdom i Levanger, 12 deltakere.
- 12.-13.01. Todagers kurs for ungdom i Longyearbyen, 15 deltakere.
- 14.01. Kurs i kommunikasjon i Longyearbyen, 10 deltakere.
- 15.01. Kurs om rus og psykisk helse i Longyearbyen, 10 deltakere.
- 30.01. Kurs i kommunikasjon i Grimstad, 14 deltakere.
- 30.01. Tretimers kurs for ungdom i Grimstad, 10 deltakere.
- 31.01. Fritidsklubben i samfunnet, Grimstad, 14 deltakere.
- 31.01. Heldagskurs for ungdom i Lier, 10 deltakere.
- 04.02. Kurs medvirkningshåndboken, Sarpsborg, 25 deltakere.
- 04.02. Kurs rus og psykisk helse, bydel Grorud, 20 deltakere.
- 16.03. Kurs i kommunikasjon i Larvik, 13 deltakere.
- 05.04. Kurs i kommunikasjon i Drammen, 18 deltakere.
- 11.04. Kurs i kommunikasjon, Lambertseter, 15 deltakere.
- 12.-13.04. Todagers kurs for ungdom i Verdalen, 14 deltakere.
- 28.04. Heldagskurs for ungdom i Alstahaug, 15 deltakere.
- 29.04. Metodisk veiledning med ungdom, Alstahaug, 20 deltakere.
- 30.04. Prosjekt og planlegging, Alstahaug, 20 deltakere.
- 08.05. Spesialkurs Relevans, Skien, 15 deltakere.
- 06.06. Kurs i kommunikasjon i Gjerdrum, 20 deltakere.
- 15.08. Kurs i kommunikasjon i Fredrikstad, 20 deltakere.
- 10.-11.10. Arrangørkurs for ungdom, Bodø, 12 deltakere.
- 20.11. Mat som metode, Lillehammer, 8 deltakere.
- 14.-15.02. Todagers ungdomskurs i Sarpsborg, Ungdomsfelleskapet på Alvim, 10 deltakere
- 29.02. Bestillingskurs Ungdomsledelse, Bydel Stovner Oslo, 30 deltakere

- **Mars-juni 5 kurs avlyst pga covid-19**
- 22.08 Ungdomsledelse bestillingskurs (digitalt, 5 timer) for Mekkeriet, Askøy kommune, 15 deltakere
- 03.09 Ungdomskurs (heldags) for Melhus kommune, 15 deltakere

Totalt har vi hatt 27 bestillingskurs for til sammen 400 deltakere siden januar 2019 og frem til i dag.

Gjennom opplæringsprogrammet Ungdomsledelse, tilbyr vi systematisk dagskurs i alle fylker, samt nasjonale fordypningskurs i perioden 2019-2021. Ungdomsledelse er støttet av Helsedirektoratet, gjennom program for folkehelsearbeid i kommunene. I årene 2019 og 2020 tilbyr vi gjennom prosjektet også en videreutdanning i fritidspedagogisk ungdomsledelse i samarbeid med Universitetet i Sørøst Norge. Videreutdanningen går over et semester på deltid, og gir 15 sp.

Gjennom prosjektet har det blitt utviklet en app for ungdomsarbeidere, som skal gi lett tilgang til relevant fagstoff knyttet til fritidsfeltet. Siden lanseringen har appen blitt lastet ned av over 700 brukere. De fleste nedlastingene er via Appstore og ca 50+ brukere er via GooglePlay. I snitt i perioden januar – september 2020 er det rundt 200 aktive brukere i måneden, med en topp i mars med 36% oppgang (hvor vi hadde mye aktivitet og notifikasjoner pga korona) og en tydelig nedgang i juli igjen (40% nedgang).

I 2020 har det blitt utviklet digitalt opplæringsmateriell i form av Ungdomsledelse filmer, samt nettkurs både i Ungdomsledelse dagskurs og fordypningskurs. Det har også blitt utviklet to nettkurs for ungdom.

I tillegg arrangerer vi hvert år en landskonferanse for ungdomsarbeidere. Nærmere 260 ungdomsarbeidere deltar på konferansen hvert år. For nærmere omtale av landskonferansen se kapittelet om arrangement.

Hva fungerer bra?

Det er bra at vi tilbyr kurs som kan bestilles til klubbene, da det er mange som kan ha vanskeligheter for å sende ungdom eller ansatte ut pga økonomi og/ eller avstander. Vi har en god variasjon i innhold. Det er bra med egne kurs for ungdom da vi ser et behov for dette ut fra bestillingene som kommer fra klubbene, ca 40% av bestillingene i inneværende periode er til målgruppen ungdom.

Ideen med kursholderstab er god. Det bidrar til at man kan spre ut kurs mer systematisk i landet, uten å overbelaste sekretariatet.

Rekruttering til videreutdanning har gått over forventning. Til de 20 studieplassene var 58 søkere i 2019 og 66 søkere i 2020. Her møter vi alle resultatmål på antall søkere, antall deltakere og på måling av evalueringer. 100% av studentene fra 2019 melder at de er fornøyde med studiet.

Over 90% av kursdeltakere fra 2019 melder at de er fornøyde med Ungdomsledelse dagskurs, og at de har fått utbytte av kurset. Fordypningskurset i Ungdomsledelse fikk svært gode evalueringer, og ser ut til å treffe et behov for faglig nettverking og fellesskap. Det er også igangsatt lokale tiltak i etterkant av fordypningskurset.

Før nedstengning og avlysninger i forbindelse med covid-19, opplevde vi en oppgang i antall kursbestillinger og kursdeltakere. Vi hadde også mange gode samarbeid rundt kurssamlinger og seminarer. I 2015 – 7 kurs, 2016 – 6 kurs, 2017 – 18 kurs, 2018 – 14 kurs, 2019 – 22 kurs. I 2020 har 5 av 10 kurs blitt avlyst pga covid-19.

Utfordringer

Videreføring av Ungdomsledelse er fortsatt usikkert, og vi har ingen plan for eventuell implementering i fast drift. Siste runde med videreutdanning skjer høsten 2020 og det er uklart hvordan vi skal videreføre tilbud om høyere utdanning. Det er sterke signaler fra Hdir om at deres finansiering av utdanningen ikke er langsiktig, og at vi må se etter alternative løsninger.

Nettverksdelen av fordypningskurset i Ungdomsledelse har uforløst potensial. Noe av det samme kan sies for dagskursene: hvordan bruke fylkesvise samlinger til å generere mer regionalt og lokalt samarbeid? Covid-19 har ført til avvik på antall kurs og antall kursdeltakere opp mot prosjektets resultatmål.

Kursdeltakere etterspør mer konkrete øvelser og metoder og konkrete eksempler. Vi har ikke et system eller noen rutiner for innsamling, systematisering og evt videreformidling av eksempler fra medlemmene våre. Det er mye kompetanse og viktig data vi går glipp av.

Mange av bestillingskursene begynner å bli utdaterte, og har behov for revidering. Majoriteten av kursene stammer fra forrige opplæringsprogram, og ble utviklet i 2009. Både innhold, design og rammer for kursene begynner å bli for gamle. Det samme gjelder rutiner for kursadministrasjon. Disse kan gjerne oppdateres og eventuelt gjøres digitale.

Kursholderstaben blir mer og mer passiv. Det er kun noen få kursholdere igjen som tar oppdrag. Det er liten geografisk spredning og vanskelig å følge opp om kvaliteten på kursene er god nok.

Appen har mange uforløste funksjoner, samt mangler forankring og eierskap i sekretariatet.

Muligheter

Her er det gode muligheter for å bygge videre på det gode arbeidet som er utviklet gjennom Ungdomsledelse. Se på muligheter for å minske mengden kurs, og heller styrke kvaliteten på utvalgte kurs. Både dagskurs og fordypningskurs i Ungdomsledelse har et stort potensial for å generere samarbeid mellom klubber (lokalt, regionalt og nasjonalt) og faglige nettverk. De kan også bidra til statusløft og styrke klubbene inn i kommunale samarbeid.

Det ligger muligheter for en videreføring av Hdir midler til 2022, kanskje lengre. Ved å få tilført midler over en lengre periode kan man gjennomføre mange flere kurs og forankre metodikken bedre hos våre medlemmer, i tillegg til å legge opp til en god rapport og deling av kunnskap fra prosjektet. Det kan også ses på muligheter for å omprioritere midler hos Bufdir til en videreføring av utdanningen, samtidig som det ses på behov og muligheter for arbeidet med en bachelor.

Inn i ekstratildelingen fra Hdir til prosjektet “kompetansepakke til kommunene” ligger det muligheter for å styrke den kommunale forankringen, og mulig den fylkeskommunale, ved at flere virksomheter på tvers får opplæring i samme metoder og begrepsbruk innen medvirkning. Det vil også være et sted hvor fritidsklubben løftes fram som en naturlig samarbeidspartner i kommunen innen dette arbeidet.

Inn i prosjektet Ungdomsledelse ung er det mange muligheter for å utvikle nye kurs for ungdom, som er sårt trengt, samt skape flere konferanser og møteplasser for ungdom. Her ligger det også muligheter for å lage en aktivitetsbank med eksempler fra medlemmene våre, samt metoder og verktøy for å engasjere ungdom på klubb og i organisasjonen vår.

I arbeidet med fylkesledd finnes det muligheter for å spre kurs ut i forbindelse med fylkesmøter. Det bør utvikles kurs innen organisasjon og rundt det å være tillitsvalgt. I forbindelse med Ungdomsledelse ung er det også noen muligheter rundt kursing av unge tillitsvalgte.

Appen kan brukes til mer enn den gjør i dag, ved for eksempel legge opp til flere funksjoner som kan brukes i kurssammenheng, påmeldingssystem, sertifiseringssystemer etc. Hvis man ser på tallene på bruk av app bør det legges opp til mer aktivitet og en jevn publisering med notifikasjoner fra vår side, for å øke antall aktive brukere. Appen må også forankres internt i organisasjonen, og formidles ut i alle sammenhenger for å øke antall nedlastinger.

De nyutviklede nettkursene kan gi muligheter for å spre kursene enda lettere, kunne tilby kursene til en lavere pris, samt senke terskelen for deltakelse. Det vil også kunne ligge som et alternativt tilbud selv etter at fysiske kurs er mulig å bestille.

I forbindelse med både KA2 prosjektet, Ungdomsledelse og kompetansepakke til kommunene ligger det begge steder en plan for opplæring av kursholdere. Dette vil kunne øke antall kursholdere, samt gi eksisterende kursholdere en ny motivasjon. Det vil også gi oss flere som kan holde Ungdomsledelse kurs rundt i landet, og det vil gi oss flere oppdrag da bestillinger også vil komme fra kommuner (og ikke bare medlemmer).

Ungdom og Fritid anbefaler:

- **Ungdomsledelse:** Videreføring av finansiering Helsedirektoratet ut 2022, slik at kurs kan gjennomføres et år til
- **Høyere utdanning:** Et ekstra år med selvfinansiert videreutdanning USN gjennom midler fra Hdir, parallelt med å utvikle et alternativt utdanningsløp (videreutdanning på anbud, eller bachelor gjennom Kunnskapsdepartementet)
- **Kursholderstab:** Gi opplæring i Ungdomsledelse dagskurs til 10 kursholdere i forbindelse med KA2 prosjektet våren 2021, slik at de kan ta oppdrag fortløpende etter det. Gi opplæring i Kompetansepakke til kommunene i medvirkning til 10 kursholdere støttet av Helsedirektoratet våren 2021, slik at de kan ta oppdrag fortløpende etter det.
- **Ungdomsledelse ung:** søke midler fra SBS til prosjekt Ungdomsledelse ung, med mål om en egen prosjektansatt. Med prosjektet skape et sterkere fokus på ungdom på klubb og ungdom i organisasjonen, og gi et kompetanseløft og et økt engasjement for ungdom innen demokrati og politisk påvirkning.
- **Bestillingskurs:** lage en strategi for våre bestillingskurs, hvor man gjennomgår innhold og komprimerer antall kurs. Alltid tilby nettbaserte kurs i tillegg. Tilby bestilling av foredrag. Lage administrativt system for kursbestilling, for en enklere saksbehandling.
- **App:** appen bør legges inn og forankres som en del av UoFs faste infoarbeid, og som en fast kanal i alle kommunikasjons- og publiseringsplaner. Det bør ses på muligheter for videreutvikling av funksjoner og innhold.

Organisasjon og medlemsfordeler

Dagens situasjon

Administrasjonssekretæren sitter på førstelinjen, og tar imot henvendelser. Disse forsøkes å svares ut av rette person. Medlemskontakten innebærer generell oppfølging av medlemmer, holde kontakten, bygge nettverk (bl.a faglig forum Facebook), saksbehandling medlemssøknader, rekruttere nye medlemmer ved å være synlig og igangsette kampanjer årlig.

Landsmøte avholdes i oddetallsår, og er organisasjonens høyeste organ. Her møtes delegatene fra fylkesleddene, og stemmer over forslag til Lover, styringsdokumenter og valg av sentralt tillitsvalgte. Sekretariatet og sentralstyret starter arbeidet med Landsmøte 10 måneder før møtet. Valgkomiteen jobber med nominasjoner av tillitsvalgte.

Ungdom og Fritid har i dag følgende medlemsfordeler:

- Mulighet til å søke Ungdom og Fritids Frifond.
- Prioritet og rabatterte priser på våre kurs og konferanser.
- Medlemspriser: Rabatterte priser på håndbøker, infomateriell og merch.
- Tilbud og informasjon om nettverk og erfaringsdeling på tvers av kommunegrenser.
- Mulighet for å engasjere seg i sitt fylkesledd ved at man har rett til å delta med stemmerett på fylkesmøtet, samt at man har mulighet for å nominere på tillitsverv i fylket.
- Mulighet for å påvirke organisasjonen og feltet nasjonalt ved at man kan bli nominert til delegat fra fylkesleddet med stemmerett på Landsmøtet, samt at man kan nomineres til sentrale tillitsverv organisasjonen.

Observatør- og assosierte medlemmer har følgende fordeler:

- Prioritet og rabatterte priser på våre kurs og konferanser.
- Rabatterte priser på håndbøker, infomateriell og merch.
- Tilbud og informasjon om nettverk og erfaringsdeling på tvers av kommunegrenser.
- Mulighet til å stille som observatør på fylkesmøter og Landsmøte.

UoF vært i stabil vekst i perioden når det kommer til medlemstall som vist i figur 1. I 2017 hadde vi 616 medlemmer, i 2018 hadde vi 625 medlemmer og i 2019 hadde vi 643 medlemmer.

I løpet av de siste tre årene, har vi hatt 34 utmeldinger. 19 av disse skyldtes nedleggelse av tilbudet. De medlemmene som har meldt seg ut oppgir blant annet sammenslåing av tilbud/medlemskap, kommuneøkonomi og midlertidig stengte tilbud som årsak til utmeldelsen. I samme periode har det kommet inn totalt 74 søknader om medlemskap, 59 av søknadene har blitt innvilget av sentralstyret. I 2018 fikk vi 19 søknader, hvorav 16 ble innvilget. I 2019 fikk vi 32 søknader hvorav 25 ble innvilget. I 2020 (fram til sept) har vi fått 23 søknader, hvorav 18 har blitt innvilget. Fra 2019 har vi også åpnet for reaktivering av tidligere medlemskap, og så langt har 4 medlemskap blitt reaktivert.

<u>Frifond</u>

Frifond er en støtteordning opprettet av Stortinget for å bedre de økonomiske rammebetingelsene for demokratisk og frivillig aktivitet i lokalsamfunn. Ungdom og Fritid forvalter i dag 9 millioner kroner gjennom støtteordningen Frifond Organisasjon. Vi har delt ut midler til våre medlemmer siden Frifondsordningen ble opprettet for 20 år siden (2000). Frifondsmidlene vi disponerer skaper aktiviteter som er åpne for alle og som gir lokale tilbud som ellers ikke ville vært mulig. Vi har stort fokus på ungdomsmedvirkning og gir støtte til ungdomsinitierte og ungdomsstyrte aktiviteter på lokalt nivå. Ordningen skal sikre at ungdommenes egne ønsker blir ivaretatt, og derfor må ungdom

også være representert i søknaden. Vårt fordelingsutvalg består av ungdommene i Ungdom og Fritids sentralstyre.

Det vi støtter skal være med å skape et aktivitetsfremmende tilbud til ungdom som skal komme flest mulig til gode. Det er klubben som helhet som søker, på vegne av ungdommen. Vi gir støtte til prosjekt og ulike typer arrangementer i regi av klubben. Vi støtter også utstyr til ungdomsaktiviteter på klubben, faglig påfyll gjennom workshops og samarbeid mellom flere klubber.

Ungdom og Fritid mottar Frifondsmidler fra Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU). Våren 2019 meldte LNU, som forvalter ordningen på vegne av Kulturdepartementet, at Ungdom og Fritid ikke lenger var støtteberettiget og mister støtten etter 2021 (videre omtalt som "Frifond frafall"). Dette er en viktig ordning for våre medlemmer, tap av en slik ordning er et tap av vår viktigste kontaktflate med våre medlemmer. I ytterste konsekvens er det en risiko for et betydelig bortfall av medlemmer i organisasjonen og vårt fundament for drift. Vi har derfor den siste tiden jobbet med å sørge for videreføring av dagens ordning gjennom kartlegging og politisk arbeid. I den forbindelse har det blitt sendt ut en spørreundersøkelse og laget en rapport over vår forvaltning som ble sendt til KUD.

Under følger en oversikt over den totale summen av tildelte midler til Ungdom og Fritid fra 2000-2019.

Årstall	Tilsagn
2000	480 000
2001	1 453 869
2002	1 405 353
2003	2 576 728
2004	3 087 874
2005	5 000 000
2006	5 462 547
2007	6 752 840
2008	6 751 708
2009	7 078 022
2010	8 120 698
2011	8 150 303
2012	8 279 812
2013	9 354 876
2014	9 036 013
2015	9 438 581
2016	9 472 077
2017	9 577 494
2018	9 515 679
2019	9 972 607
Sum totalt	130 967 081

I 2020 har vi fått tildelt kr. 9,495,574.

I løpet av de siste ti årene har Ungdom og Fritid delt ut i overkant av 90 millioner kroner til ungdomsaktiviteter i norske fritidsklubbene. Vi har totalt delt ut over 130 millioner i løpet av 20 år.

Vi opplever at klubbene ønsker å tilpasse seg ungdommenes behov, men at kommunene i mange tilfeller har for få midler. Derfor er Ungdom og Fritids Frifond en uvurderlig ordning som bidrar til å støtte opp under ungdommenes interesser, og som gir gode ringvirkninger lokalt.

I inneværende periode har organisasjonen også besluttet å innføre Hypersys som standardisert databasesystem. Dette vil også bli en medlemsfordel, som samler ulike medlemsfunksjoner.

Hva fungerer bra?

Medlemsantallet vårt øker hvert år (se figur 1). Dette viser at organisasjonen oppleves som relevant å være medlem av. Det er ikke gjennomført en systematisk kartlegging av tilfredshet og tillitt blant medlemsmassen. Det gir noe usikkerhet knyttet til hvorfor medlemstallet vokser.

Vi har knyttet flere kontakter ute i fylkene, spesielt gjennom kursvirksomhet og arbeid med fylkesledd.

Arbeidet mot Landsmøte har fått nye rammer i en ny struktur gjennom fylkesledd som vi håper vil forenkle mobiliseringen, demokratiet og den geografiske spredningen. Opprettelsen av fylkesledd skaper også en bedre demokratisk struktur i organisasjonen, som kan føre til en økt relevans og deltakelse blant medlemmene.

Dagens database fungerer bra og letter vårt arbeid med vår dialog med medlemmene, og vi har fått gode tilbakemeldinger på dagens system med tanke på brukervennlighet. Vi vil i 2021 erstatte denne med en ny database fra selskapet "Unicornis". Målet vårt er at den nye databasen er like brukervennlig som dagens database, men at den i tillegg vil kunne gi oss tilgang på flere moduler som lenge har vært tiltenkt. Blant annet en organisasjonsmodul. Den nye databasen skal kunne fungere som et helhetlig organisasjonsverktøy med arrangementsmodul, kontaktlister og som et verktøy for våre fylkesledd. Det er også et viktig mål at alle i sekretariatet skal bruke dette for å få gode oversikter, for å hente ut data og statistikk. Det vil være en fordel at fylkeslagene har direkte tilgang på riktig informasjon - nemlig sine klubber i sitt fylke. Fylkeslagene kan også bruke plattformen til å kommunisere rett ut til klubbene med SMS/mail. Det er også muligheter for at vi klarer å samle mer nøkkelinformasjon om klubbene; nøkkelinformasjon som kan brukes til å skape aktivitet. - vi vil også få tilgang til en arrangementsmodul, som gjør at vi kan invitere til kurs og arrangementer direkte fra Hypersys. - det er også muligheter for direkte fakturering fra systemet, slik at vi får en mer automatisert løsning enn vi har i dag.

Frifond er en veldig viktig kanal for vår kontakt med våre medlemmer. Vi opplever at medlemmene våre i all hovedsak er svært fornøyde og får skapt mye god ungdomsaktivitet for pengene. Ungdomsklubbene og ungdomskulturhusene fungerer på mange måter som kulturbinger, Ungdom og Fritids Frifond er viktig for at våre medlemmer skal kunne tilby nytt og relevant utsyr. På de åpne møteplassene finner et stort mangfold av subkulturer, dette gjenspeiler seg i våre Frifondssøknader.

På ungdomshusene lærer ungdom å lede prosjekt og ta ansvar gjennom aktiviteter og arrangement. Her produseres de ungdomsinitierte aktiviteter, prosjekt, kurs og arrangement i en stor skala, støttet av våre Frifondsmidler. Våre medlemmer imponerer stadig med gode og innovative prosjekter hvor ungdom er med i alle ledd. En av våre populære kategorier er Workshops hvor det søkes om penger til workshops i alt fra musikk, teater og dans til robotbygging og e-sport. Vi ser at vår forvaltning av Frifond er med å bygge opp en bred kompetanse blant ungdom, noe som gir gode lokale ringvirkninger. Vi ser at dette er et svært viktig for vår organisasjon. Dette gir oss gode resultater og tettere kontakt med våre medlemmer.

Utfordringer

Kriterier for medlemskap kan være en utfordring ifh tendensene ute i felt. Kart og landskap henger ikke alltid helt sammen, og resulterer i mange gråsoner/ grensetilfeller og en mer komplisert saksgang (som krever mer oppfølging).

Vi opplever at det er utfordringer med kommunikasjon opp mot medlemmer, tilbakemeldinger kan tyde på at informasjonen ikke når ut til så mange. I en evaluering knyttet til stiftelsesmøtet for Ungdom og Fritid Oslo, oppga kun 20% av deltakerne at de hadde fått informasjon om møtet gjennom e-post og våre nettsider, mens hele 55% oppga at de hadde hørt om det direkte fra ansatte i UoF.

Medlemskampanjer har blitt nedprioritert i en lengre periode pga kapasitet og prioriteringer. Dette bør også ses i sammenheng med utfordringer rundt medlemskriterier.

Arbeidet opp mot Landsmøte skjer samtidig som etablering av fylkesledd, det skaper et press på arbeidet i begge ender. Det er også utfordringer knyttet til arbeidet med valgkomité av samme grunn, i tillegg til korona som har gjort at man må avlyse fysiske møter.

Frifond frafall: Hvis vi mister Frifond vil vi potensielt miste medlemmer og vår sentrale kontaktflate med medlemsmassen. I spørreundersøkelse ble det kartlagt hvor viktig Frifond er for våre medlemmer. 78 % av respondentene svarte at dette var svært avgjørende, mens kun 2 % svarte at støtteordningen var lite viktig for sin klubb (ref. Rapport om vår forvalting av Frifond). Våre medlemmer svarer at Frifond er viktig fordi:

1. Det skaper mer aktivitet og tilbud
2. Det setter rammer for bedre ungdomsmedvirkning
3. Det gir en oppdatert utstyrsbank
4. Det er et viktig bidrag i en trang kommuneøkonomi.

Sekretariatet opplever at organisasjonen har få medlemsfordeler, og at de vi har ikke er godt nok kommunisert ut til medlemmene (bortsett fra Frifond). Dette er potensielt en driver for svekket medlemsmasse, og er noe organisasjonen må prioritere fremover.

Muligheter

Fremover vil det være interessant å se på muligheter for å åpne opp for en større medlemsmasse, som rommer nye aktører, og man kunne kjørt flere medlemskampanjer, som la vekt på de andre medlemsfordelene våre.

Videre bør vi utvikle og tilby flere verktøy som håndbøker og veiledere til medlemmer. Vi bør bestrebe oss på å utvikle prosjekter som produserer konkrete leveranser i form av kurs, verktøy, håndbøker, metodikker, arrangementer, samlinger osv hvert år for å gi noe tilbake til medlemmene, og for å knytte medlemmene tettere på oss.

Medlemsregistreringssystem bør utvikles, videreutvikling av appens funksjoner kan gi flere muligheter, bedre og et mer interaktivt medlemskart kan senke terskelen for at medlemmer knytter egne nettverk. I utvikling og overgang til Hypersys bør det ses på hvilke muligheter vi har til å bedre kommunikasjonen ut til medlemmene.

En sentral fordel med å være medlem i organisasjon er muligheten til å samles for å dele erfaringer. Ungdom og Fritid har de siste årene testet ut noen versjoner av nettverkssamlinger hvor vi har samlet medlemmer som har lignende tilbud. Dette fikk gode tilbakemeldinger og bør være noe UoF jobber videre med fremover.

Frifond: Vi må jobbe for å bevare Frifond og løfte frem viktigheten av denne ordningen for våre medlemmer. Vi må og få flere ben å stå på, derfor må vi parallelt jobbe med å lande alternative støtteordninger. For Ungdom og Fritid er det hevet over enhver tvil at et bortfall av Frifond vil medføre store konsekvenser for ungdom som bruker norske fritidsklubber. Ungdom og Fritid har derfor utarbeidet tre mulige modeller for løsning på situasjonen og er i dialog med KUD om disse.

Forslag til utvikling

- Sikre videre forvaltning av Frifond eller annen likeverdig støtteordning til våre medlemmer.
- Økt fokus på andre medlemsfordeler i kommunikasjonen vår. Andre medlemsfordeler kan være: kurs og kurssamlinger (Ungdomsledelse samt bestillingskurs), utdanning, seminarer og konferanser, håndbøker og veiledere
- Utrede mulige nye medlemsfordeler
- Utvikle konkrete verktøy for å enkelt synligjøre feltet både internt og eksternt (f.eks aktivtetsbank koblet til søknadsportal/database.
- Vi bør jobbe for å få flere støtteordninger for våre medlemmer slik at vi får flere ben å stå på.
- Styrket samhandling internt mellom kurs /kompetanse og FoU /Internasjonalt med fokus på utvikling og formidling av medlemsfordeler
- Vurdere endring medlemskriterier
- Sørge for å ha gode verktøy for å hente inn ferske data og statistikk

Fylkesledd

Dagens situasjon

Ungdom og Fritid har gjennomført omlegging av organisasjonen ved flere anledninger. I 2002-2003 hadde organisasjonen over tid sett at man hadde utfordringer med å rekruttere tillitsvalgte til arbeid både lokalt og sentralt. For å gjøre noe med dette nedsatte sentralstyret på oppdrag fra landsstyremøtet en arbeidsgruppe som jobbet med ny oppbygging av organisasjonen. Gruppen skulle: "... legge fram et forslag til organisasjonsendring/ modernisering, som skal presenteres på landsstyremøtet i november-02." Videre het det i vedtaket at "Sentralstyret sender saken på høring i organisasjonen og legger fram et forslag med nødvendige vedtektsendringer på landsmøtet i mai 2003". Resultatet var at man la ned, det man kalte, de store tunge fylkesavdelingene og erstattet disse med mindre kretser. Det skulle med andre ord bli lettere å starte opp et lokalt ledd innenfor paraplyen Ungdom og Fritid, sammen med klubber i andre kommuner. Denne strukturen var gjeldende i UoF frem til Ungdom og Fritids Landsting i 2019.

I perioden 2017-2019 ble det nøye diskutert om strukturen med kretser var god nok for å ivareta organisasjonens demokrati. Våre medlemmers mulighet til å påvirke organisasjonen gjennom formelle fora som Landsting var prisgitt at tre eller flere kommuner gikk sammen for å danne en krets. Under Landsting i 2019 ble det derfor vedtatt at Ungdom og Fritid igjen skulle endre organisasjonsstruktur fra krets til fylkesledd. Dette ble gjort for å sikre våre medlemmers demokratiske deltakelse og påvirkning på organisasjonen. Fylkesleddene skal følge fylkesreformen av 1.januar 2020 med elleve fylker.

Det arbeides i dag med å stifte hvert enkelt fylkesledd, med en målsetting om at alle 11 fylkesledd skal være formelt stiftet i løpet av kalenderåret 2020.

Per september 2020 har det blitt stiftet seks av de elleve fylkesleddne; Viken, Agder, Rogaland, Oslo, Trøndelag og Vestfold og Telemark. I løpet oktober 2020 er det planlagt å stifte fylkesledd i Møre og Romsdal, Innlandet, Troms og Finnmark, Nordland og Vestland.

Det har vært diskusjoner om hvilken organisasjonsform fylkesleddene skal ha. Spørsmålet er om det skal være egne juridiske enheter, underavdelinger av UoF som nasjonal organisasjon eller en hybridløsning hvor det opprettes egne organisasjonsnummer etter behov. Saken ble behandlet i styresak 20-004-58, hvor sentralstyret pekte på at en hybridløsning skal være gjeldende frem til landsmøte 2021 hvor endelig vedtak fattes.

Hva fungerer bra?

Det er en styrke for organisasjonen å bli tettere involvert med klubbene og det legges nå byggeklosser for at klubbene, via fylkesleddene, kan få større demokratisk påvirkningskraft ved at flere klubbarbeidere og klubbungdom er involvert i fylkesstyrene og ved at alle klubbene inviteres til årsmøte i sitt fylke, samt at fylkesleddene kan påvirke det sentrale leddet.

Vi har et felt fullt av ildsjeler; voksne med lang erfaring fra klubbarbeid og ungdom med godt lokalt engasjement, som er viktig for oss som organisasjon. Ved hjelp av fylkesleddene vil vi tilføre ca. 50-100 av disse ildsjelene inn i fylkesstyrene i vår organisasjon.

Utfordringer

Omlegging av organisasjonsstruktur har i inneværende periode vært et reformarbeid. All endring krever tid og ressurser, og det er svært sårbart. I det følgende skisseres hvilke utfordringer vi står i akkurat nå, og hva vi ser at kan komme til å bli større eller mindre utfordringer fremover.

Covid-19

Fra 13.mars 2020 gikk hele samfunnet i lock-down på grunn av pandemien. Dette medførte at all planlagt aktivitet ble satt på vent og at ingen fysiske møter kunne gjennomføres. Dette har naturlig nok gitt oss en forsinkelse i arbeidet med stiftelsesmøter. I løpet av våren ble det derfor laget nye planer for hvordan stiftelsesmøtene kunne gjennomføres digitalt. Flere av møtene har nå blitt gjennomført, og resten er planlagt gjennomført i oktober 2020. Vi går inn i en høst med svært høyt arbeidspress, men vi har ikke forskjøvet vår deadline for gjennomføring.

Oppgaveløsning

Overgangen til fylkesledd og vedlikeholdet av disse er et stort arbeid. Det er mange avgjørelser som tas underveis. Avgjørelser som påvirker organisasjonens mulighetsrom og demokratiutøvelse. Noen av disse avgjørelsene bør muligens gjøres i en større arbeidsgruppe bestående av representanter fra sentralstyre og sekretariat.

Sekretariatet opplever det som krevende å planlegge stiftelser, gi tilstrekkelig oppfølging, samt opplæring til fylkesleddene samtidig. Det bør fremover lages en tydelig plan for hvordan dette arbeidet praktisk skal innarbeides i ordinær drift.

Mange av våre tillitsvalgte i fylkesleddene er uten organisasjonserfaring og kjenner kanskje UoF lite. Det er derfor et stort behov for å raskt sette i gang med opplæring, slik at de blir godt kjent med oss som organisasjon og mulighetsrommet de nå har og ikke har.

Risikoen er også stor for at noen av fylkesleddene ikke klarer å levere delegater eller gjennomføre årsmøter som er planlagt i januar/februar 2020. Det er også en stor risiko for at fylkeslagenes aktivitet, motivasjon og kompetanse vil variere kraftig. Det blir viktig at man raskt kommer i gang med vedlikehold av de nyopprettede organisasjonsleddene.

Utfordringer som kan gjøre det vanskelig å gjennomføre gode fylkesmøter i 2021:

- Reisestøtte for klubbene – det vil være nødvendig for å sikre høy deltakelse
- Støtte til fylkesmøter - UoF sentralt har ikke økonomi til å dekke 11 fysiske fylkesmøter
- Hjelp til planlegging av fylkesmøter - det er 11 møter i samme tidsrom Jan/feb, noe som begrenser muligheten for sekretariatet til å bistå like godt med alle møter
- Lite økonomi og lite opplæring kan bidra til at fysiske fylkesmøter kan oppleves som lite spennende

Muligheter

Ungdom og Fritid vil bli en vesentlig mer demokratisk organisasjon og være langt tettere på flere av sine medlemmer hvis fylkesleddene lander på en god måte. Dynamikken mot sentralledd er også et viktig element, som vi nok må bruke tid på å utforme i tiden fremover.

Ved å øke antallet tillitsvalgte fra 23 til minimum 78 personer vil medføre flere stemmer som snakker organisasjonens sak. Det vil også være et ledd som kan bistå i dialogen med lokalleddene og dermed knytte organisasjonens arbeid tettere til realiteten ute i klubbene.

Den nye organisasjonsstrukturen vil også skape mer forutsigbare rammer for sammensetting av Landsmøtet.

Fylkesleddene er også en viktig satsning for å sørge for økte midler i feltet. Det vil derfor være en viktig oppgave for fylkesleddene å søke opp midler fra fylket og andre slik at de har ressurser til å gjennomføre aktivitet og administrere fylkeslaget.

Grunnet manglende økonomi, lite opplæring og usikker smittesituasjon tidlig i 2021 kan sentralstyret vurdere å anbefale fylkene digitale fylkesmøter. Det vil lette samarbeidet mellom fylkesledd og sekretariat, senke terskelen for deltakelse, samt gjøre arrangementene tryggere mtp. Smittevern.

Ungdom og Fritid anbefaler

- Det utarbeides en opplæringsmodul for tillitsvalgte og engasjerte i fylkesleddene.
- Det utarbeides en egen kommunikasjonsplan for fylkesleddene som angir rutiner for samhandling.
- Det arbeides med en mentorordning for fylkesleddene, hvor sentralstyremedlemmer fungerer som mentorer.

Arrangementer og prosjekt

Dagens situasjon

Ungdom og Fritid har ansvar en rekke ulike arrangement, både faste arrangement og arrangement knyttet til ulike prosjekt. Noen av våre arrangement er nasjonale, noen regionale, noen kommunale og noen arrangement er knyttet til våre medlemsklubber lokalt. I inneværende periode er flere arrangement av regional karakter på grunn av omorganisering fra kretsledd til fylkesledd. I løpet av høsten 2020 vil det derfor arrangeres 11 stiftelsesmøter for å få opp våre nye fylkesledd. I første kvartal 2021 vil Ungdom og Fritid arrangere fylkesmøter, dette må arrangeres før vårt landsmøte våren 2021.

Våre faste arrangement:

- ***Landskonferanse.*** *Ansvar:* Sekretariat og sentralstyre, samt samarbeidspartnere
- **Landsmøte**: Ansvar: Sekretariat og sentralstyre
- **Fylkesmøter**: Ansvar: Fylkeskoordinator og fylkesstyrene
- **Fritidsklubbenes dag:** Ansvar: infokons og kulturkons.

Landskonferanse: Ungdom og Fritids viktigste møteplass for ungdomsarbeidere er den årlige landskonferansen vi arrangerer for alle som jobber i fritidsklubbsektoren. Her tilbyr vi våre medlemmer faglig påfyll gjennom forelesninger, parallellseminarer, erfaringsutvekslinger og samtaler. Det er også en viktig arena for nettverksbygging og uformell erfaringsutveksling.

Tidspunkt: Førstkommende arrangement er november 2020. I år arrangeres dette digitalt over 3 uker fra 02. november til 20. november.

Ansvar: Alle i sekretariatet og sentralstyre samarbeider om dette arrangementet. Vi har ofte tett samarbeid med andre organisasjoner - for eksempel fagforbundet og UKM. Innad i Ungdom og Fritid er det en person som får overordnet ansvar for å koordinere dette arbeidet, det har de siste årene vært vår samfunnskontakt. I år er det organisasjonskonsulenten sammen med samfunnskontakten som sitter på koordineringsansvaret.

Landsmøte: Dette er organisasjonens høyeste organ. Landsmøte avholdes hvert annet år, og på møtet deltar representanter fra hvert fylkesledd. Landsmøte bestemmer hva organisasjonen skal jobbe med den neste perioden, og velger blant annet sentralstyret som skal utføre alle planene og styre organisasjonen i neste periode.

Tidspunkt: Landsmøte avholdes 16.-18 April 2020

Ansvar: Sekretariat og sentralstyre. Innad i sekretariatet så er det en prosjektgruppe med overordnet ansvar.

Stiftelsesmøter: Det skal avholdes 11 stiftelsesmøter høst/vinter 2020

Ansvar: Fylkeskoordinator, intern arbeidsgruppe UOF og fylkesstyrene

Fylkesmøter: Hvert fylkesledd skal arrangere årlige fylkesmøter med et fylkesstyre bestående av halvparten ungdom. Alle Ungdom og Fritids medlemmer innenfor det enkelte fylket blir automatisk en del av fylkesleddet, og alle medlemsklubbene vil bli invitert til fylkesmøtene og kan stille med en ungdomsrepresentant og en voksenrepresentant.

Ansvar: Fylkeskoordinator, intern arbeidsgruppe UOF og fylkesstyrene

Fritidsklubbenes dag. Vi jobber for at våre lokallag skal lage markeringer den siste helgen i april. Dette har vi gjort på ulike måter opp igjennom årene. Ungdom og Fritid har tatt ansvar for politisk markering foran stortinget, hatt kampanjer og vi har og gitt våre medlemmer ansvar for å lage større markeringer på vegne av oss (blant annet i 2013). Som standard har vi de siste årene jobbet med å mobilisere våre medlemmer til å ha lokale arrangement for å synligjøre seg for politikere i deres lokalmiljø. Ungdom og Fritid lager kampanjemateriell og velger kampsak/fokusområde hvert år.

Tidspunkt: Siste helgen i april hvert år

Ansvar: Infokonsulent og kulturkonsulenten

Diverse ad-hoc arrangement:

Vi gjennomfører også en rekke ad-hoc arrangementer som seminarer, kurs, workshop og lignende. Flere av prosjektene våre inneholder også egne arrangementer.

Eksterne arrangement:

Ungdom og Fritid etterstreber å delta på eksterne arrangementer av en viss størrelse. Av disse er det Arendalsuka i august og UKM festivalen i juni som er de mest sentrale.

Hva fungerer bra

På store arrangement som Landskonferanse og Landsmøte jobber sekretariatet sammen. Vi har hatt tradisjon for at en person får hovedansvar, det vil si koordinering, lage kjøreplaner og innkalle til planleggingsmøter. Vi setter også sammen team, ut ifra ansvar/stilling som jobber sammen. Vi har tidlige møter hvor vi går gjennom ansvarsfordeling og forventningsavklaring. Vi er helt avhengig av at alle er med å dra lasset og jobber individuelt med deres oppgaver mellom hvert møte.

- En person har også et særskilt ansvar for logistikk rundt påmelding og booking av sted/møtemat og lignende, som regel har det vært administrasjonskonsulenten som har fulgt opp dette. Dette er et viktig punkt for å ha ryddig kommunikasjon opp mot våre medlemmer.
- Våre arrangement er en god arena for nettverksbygging satt i system (ref. LK 2019)
- Evalueringer, vi har gode rutiner rundt evaluering

Utfordringer

- *Per dags dato (høst 2020): Smittevern omkring pandemi gjør fysiske arrangement utfordrende.*
- Tid og prioriteringer: Det er viktig at det ikke legges for mange oppgaver på sekretariat i perioder vi avvikler større arrangement (for eksempel Landskonferanse og Landsmøte). Vi må ha tid til å ha jevn møtevirksomhet og til å gjøre disse oppgavene på en god måte da dette er oppgaver utover våre daglige kjerneoppgaver. For mange oppgaver i lengere perioder kan medføre unødig stress for sekretariat og dårligere arbeidsmiljø.
- Forventningsavklaring: Det skal være enkelt for sekretariat å vite hva de skal prioritere i perioden.
- Teamarbeid: Sekretariatet har god tradisjon med godt teamarbeid og at vi forsøker å avlaste hverandre der vi kan. Dette er viktig å jobbe godt med videre, særlig ved nyansettelser. Det er mye informasjon som sitter i veggene og dette må vi formidle på en god måte videre.

Ungdom og Fritid har en rekke arrangementer for ungdomsarbeidere rettet mot kompetanseheving og nettverksbygging. Det har de senere årene vært lite tid til å ha rene ungdomsarrangementer. Dette er problematisk med tanke på at UoF er finansiert som en barne- og ungdomsorganisasjon. Det

vil derfor være svært positivt om organisasjonen fremover har et sterkere fokus på ungdommene i organisasjonen.

Punkter til videreføring

- Arrangement er viktig del av vårt arbeid med å lage møteplasser for våre medlem, både de ansatte og ungdom.
- Nettverksarbeidet under våre arrangement er viktig og det arbeidet vi gjorde rundt dette på sist landskonferanse kan vi ta med oss videre (nettverksamling).
- Våre arrangement er viktige for å nå frem til målgruppen.
- I lys av dagens situasjon med en nasjonal pandemi er det viktig at vi jobber frem alternative måter å nå frem til målgruppen og at vi tilstreber å bevare essensen av hva våre arrangement betyr for våre medlemmer (som faste møtepunkt, nettverksbygging, erfaringsutveksling, faglig påfyll, inspirasjon, medvirkning/demokrati i praksis etc)

Ungdom og Fritid anbefaler:

- Ha spørreundersøkelser for å kartlegge våre medlemmers ønsker med jevne mellomrom
- Lage gode halvårsplaner hvor vi velger ut hvilke arrangement vi prioriterer
- Ha tydelig ansvarsfordeling internt, særlig på våre store faste arrangement.

Per dags dato på grunn av korona:

  - Ha digitale arrangement, kurs, webinar satt i system (tenk digitale møteplasser/nettverk)
  - Ha mulighet til veiledning/kompetansepåfyll direkte til medlemmer via samtaler (teamsmøter)

Administrasjon og programvare

Dagens situasjon

Personaladministrasjon: Generalsekretær har ansvaret for personaladministrasjon, men administrasjonskonsulenten bistår med praktisk administrasjon, for eksempel forsikringer, arkivering m.m.

Organisasjonsadministrasjon: Administrasjonskonsulenten har hovedansvaret for arrangementslogistikk og -administrasjon, samt logistikk og dialog med tillitsvalgte. Reiser bestilles gjennom Berg-Hansen, mens administrasjonskonsulenten vanligvis booker hotell/møterom. Vi har hotellavtaler med de største kjedene, som må vedlikeholdes. Tillitsvalgte får utbetalt styrehonorar to ganger årlig, juni og desember, og administrasjonskonsulenten fører oversikt over deres representasjoner via styrets Facebook-gruppe.

Merkantile oppgaver: Administrasjonskonsulenten har ansvar for alle merkantile oppgaver; enkle økonomioppgaver, forretningsavtaler, post, lokaler og utstyr, kalender, arkiv, webshop, logisitikk m.m. Disse jobbes med kontinuerlig gjennom året og det er laget skriftlige rutiner for de fleste oppgaver.

Programvare: Sekretariatet bruker flere ulike dataprogrammer og -verktøy; Office 365 (e-post, dokumentbehandling, samhandlingsverktøy), Trello/ClickUp (samhandlingsverktøy), Adobe (design, dokumentbehandling), Documaster (arkiv), TimeFlex (timeregistrering), Ninja Forms/SurveyMonkey (undersøkelser/påmeldingsskjemaer) m.fl. Vi øker eller reduserer antall og type programvare etter behov.

Database: UoF bruker i dag en egendesginet medlemsdatabase, men skal gå over til Hypersys innen 2021. Dette inkluderer medlemsregister, registrering av kontingentbetaling og saksbehandling av Frifond og andre støtteordninger. Det er nedsatt en arbeidsgruppe som jobber med overføringen til ny database.

Punkter til videreføring

Flere deler av administrasjonen fungerer bra og har blitt fornyet og/eller effektivisert de siste årene. Mange tidligere manuelle oppgaver er flyttet over på digitale flater, f eks digital reiseregning via Berg-Hansen og overgang til elektronisk arkiv i Documaster. Dette letter det administrative arbeidet og gjør det mer fleksibelt å bruke både på hjemmekontor og på reise.

Det administrative arbeidet med sentralstyret har også fått gode rutiner, og de tillitsvalgte er flinke til å gi beskjed når de ikke kan delta på møter eller ønsker praktisk bistand fra sekretariatet. Innmelding av grunnlag for styrehonorar går stort sett av seg selv ved at de tillitsvalgte melder inn sine representasjoner gjennom hele året via styrets Facebook-gruppe. Slike kontinuerlige prosesser gjør at den administrative arbeidsmengden spres jevnt utover året.

Arbeidet med UoFs nåværende database, https://minside.ungdomogfritid.no/, har vært effektivt. Vi har et tett forhold til utvikler, som bistår ved behov for både feilsøking og utvikling av funksjoner. Omtrent halvparten av sekretariatet bruker databasen aktivt og kan bistå medlemmer ved behov. Medlemmene våre er relativt aktive brukere av databasen og de fleste ser ut til å forstå systemet godt. Dette kan vitne om et brukervennlig system.

Utfordringer

Administrasjon og drift blir dessverre noe nedprioritert i organisasjonens travle arbeid med store prosjektsøknader og ekstern synlighet. Sekretariatet er lite og har ikke kapasitet til å legge like mye innsats på alle områder. For å løse dette har sekretariatet tatt i bruk flere digitale verktøy med mål om å effektivisere administrasjonsprosesser. Det har fungert bra i noen tilfeller, men vært mindre vellykkede i andre. Vi mangler superbrukere på flere av systemene, og det gjør at vi ikke får utnyttet deres potensiale og noen ganger fører det til og med til ekstraarbeid.

Sekretariatet mangler også et godt samhandlingsverktøy. Vi har hittil brukt Trello, men har innsett at det ikke har alle funksjonene vi trenger. Vi har derfor valgt å gå bort fra det og over til ClickUp. Dette systemet har mange flere funksjonaliteter tilpasset vårt arbeid. Likevel er det viktig at sekretariatet får en felles forståelse av verktøyet, slik at vi kan få mest mulig ut av bruken. Tidligere har vi nok tatt i bruk verktøy før alle har fått tilstrekkelig opplæring, noe som kan ha ført til at ikke alle har brukt og forstått systemet likt.

Et område som har blitt nedprioritert over en lengre periode er organisasjonens arkiv. I 2018 valgte UoF å gå fra et fysisk arkiv til en elektronisk løsning. På grunn av flere endringer i ansattgruppa og en veldig travel periode med store organisatoriske endringer, ble ikke det nye arkivet organisert og tatt i bruk før i 2020. Det er svært lite UoF er pålagt å arkivere, men det er likevel mye av historisk og organisatorisk verdi som burde ha vært arkivert i denne perioden. Målet er å arkivere for perioden 2018-2020, i tillegg til fast arkivering fremover i tid, men dette krever avsatt tid i en travel hverdag.

I overgangen 2020/21 skal Ungdom og Fritid gå over til en ny medlemsdatabase, Hypersys. Vi forventer en hektisk periode både rundt utvikling, implementering og support av medlemmene våre. Som i mange tilsvarende prosesser, er det fare for at ikke alt blir klart til implementering og vi vil potensielt måtte gjøre endringer også etter implementering. Dette vil både kreve ressurser fra sekretariatet, samt tålmodighet fra medlemmenes side. I tillegg vil vi måtte bruke to systemer parallelt i en overgangsperiode, ettersom Frifond fra 2020 skal rapporteres på i dagens database ut 2021. Da er det viktig at vi har en tydelig kommunikasjon ut til medlemmene våre og at vi har kapasitet til å bistå dem ved behov.

Mulige veier videre

Det vil være en fordel for organisasjonen om vi har kapasitet til å prioritere administrasjon og drift noe mer enn vi gjør i dag. Drift danner grunnmuren for alt vi utfører, og vi er helt avhengig av at den er stabil og bærekraftig. Det er to mulige veier å gå her; enten at hele sekretariatet frigjør noe mer tid til administrasjon og drift, eller at én/få ansatte rendyrker dette mer enn i dag. Per i dag praktiserer UoF en mellomløsning, hvor de fleste ansatte er involvert i store deler av UoFs portefølje. Vi bør vurdere hvor effektivt dette er og legge en plan for veien videre.

Videre kan en mer effektiv bruk av dataprogrammer spare tid og potensiell demotivasjon i sekretariatet, samt sørge for at oppgaver ikke glipper i en travel hverdag. Det er ekstra viktig å være samkjørte i denne perioden med mye hjemmekontor, og det kan løses ved hjelp av digitale verktøy. Alle må kjenne til og være komfortable i bruken av de verktøyene vi velger, og dette krever tilstrekkelig opplæring av alle ansatte. Det anbefales derfor at vi setter av tid og ressurser til dette i tiden fremover. COVID-19-perioden har også fremhevet viktigheten av digital kompetanse og gjør dette punktet ekstra relevant og viktig.

Overgangen til ny medlemsdatabase ved årsslutt kan også skape et mulighetsrom for involvering og opplæring av hele sekretariatet. Jo flere som kan bruke databasen i sin arbeidshverdag, jo lettere vil

det bli å bistå hverandre og medlemmer i travle perioder. I tillegg kan det potensielt føre til at vi kontinuerlig bruker statistikk fra medlemsmassen mer aktivt og følger opp hvert enkelt medlem tettere når de tar kontakt med oss. Avhengig av behov og budsjett har vi også mulighet til å utvikle flere moduler spesifikt tilpasset oss i Hypersys.

Forslag til utvikling

Ungdom og Fritid bør fortsette overgangen til digitale løsninger for flere områder av organisasjonen. Kursadministrasjonen bør for eksempel oppdateres og tilrettelegges i mer automatiske skjemaer/systemer. Dette vil både øke profesjonaliteten vår utad og effektivisere arbeidet. Det samme gjelder en fornying av UoFs webshop. Bruk av apper/add-ons for effektiv bruk av Documaster bør også vurderes.

Ungdom og Fritid anbefaler

- Sette av ekstra ressurser til tett oppfølging av medlemsdatabase i overgangsfasen til Hypersys, samt tett oppfølging av medlemmer i minst ett år fra implementering.
- En økt prioritering av digitale verktøy for sekretariatet, inkludert grundig opplæring og minst én superbruker per programvare.
- Utrede en retning for administrasjon og drift fremover: Rendyrke administrasjon i én stilling (som i svært liten grad involveres i andre ting) eller involvere flere ansatte.

Økonomi

Dagens situasjon

Økonomi er en basis og forutsetning for de fleste prioriteringer i organisasjonen og er derfor et særlig viktig styringsverktøy. Derfor er god økonomistyring og kompetanse hos styret, leder og ansatte særlig viktig og et område som tradisjonelt har fått for lite fokus i UoF som i mange andre organisasjoner.

Ved utarbeidelse av budsjett lager generalsekretær et utkast etter føringer fra sentralstyret. Utkastet diskuteres i sekretariatet og vedtas i styret. Generalsekretær har ansvar for at organisasjonen holder seg innenfor budsjettrammene gitt av styret. GS tar derfor ut månedlig detaljerte økonomirapporter og gir økonomi status på hvert styremøte. Hvert kvartal får styret en økonomirapport, som også bør også gjennomgås med de ansatte.

Generalsekretær har hovedansvaret for alt økonomiarbeidet, mens de ansatte har ansvar for å følge opp sine prosjekter og avdelinger i samarbeid med GS. Administrasjonskonsulent har ansvaret for all daglig kontering og fakturering, og er ment å gis større økonomiansvar.

Accountor i Hammerfest er organisasjonens regnskapsfirma og har ansvaret for all regnskapsføring. De bruker regnskapssystemet VISMA, hvor de legger inn budsjetter og fører regnskapet. Attestasjon av bilag gjøres av administrasjonskonsulent og anvisning av GS. Dette er sammen med reiseregninger og utlegg digitalisert de siste årene. Regnskapsfirma har også ansvar for å lage årsregnskap og alle lønnsutbetalinger. Finnmarksrevisjon har ansvaret for å revidere årsregnskapet samt prosjektregnskaper som krever revisorgodkjenning.

Figuren under viser inntektsutviklingen i Ungdom og Fritid i perioden 2009 til 2019. Det er noen feilføringer, for eksempel driftstilskudd i 2012 og 2013. Det er også naturlig å kommentere prosjekttilskudd i 2016 med arrangørfabrikken som en veldig stor enkeltsøknad hvor deler av midlene ble brukt helt frem til 2019 og hvor halvparten av midlene gikk ut i felt litt som Frifond For Frifond er det kun administrasjonsinntektene som føres i våre regnskap.

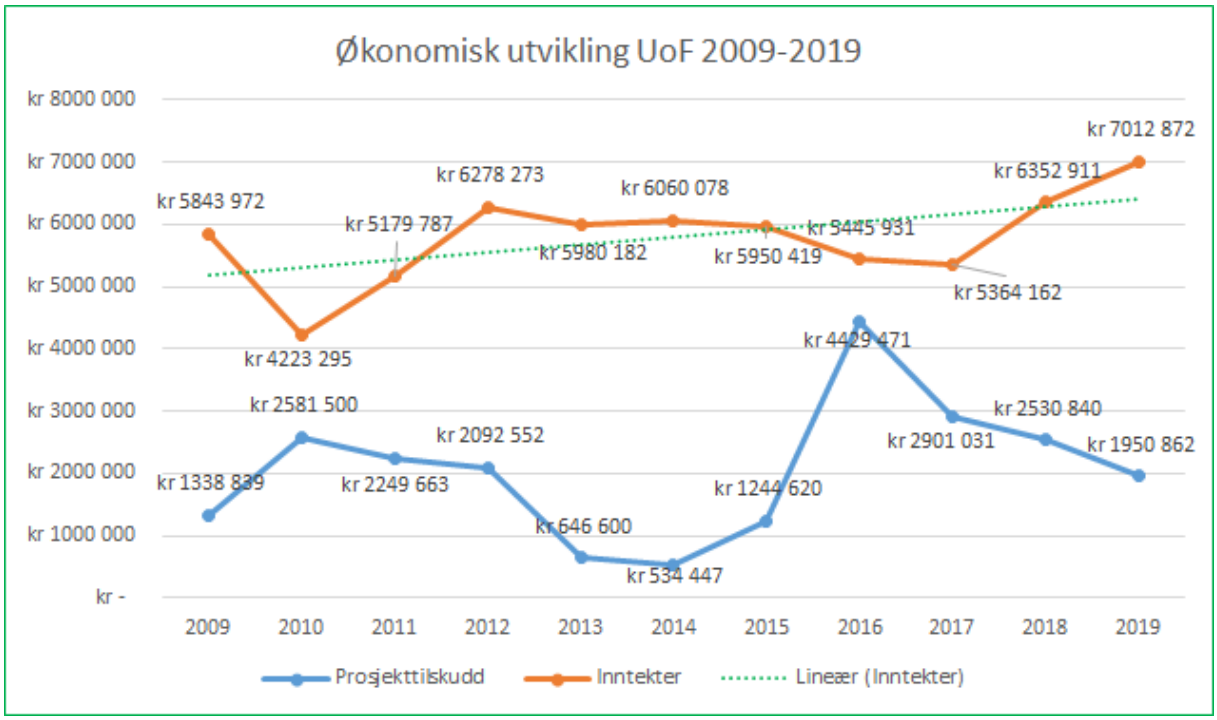

De senere års økning skyldes økt statstilskudd (utover lønns og prisvekst), økning i medlemskontingent og økning i prosjekttilskudd. Både statstilskudd og økning i medlemskontingent er permanente endringer, mens prosjekttilskudd vil variere i tråd med ambisjoner og kapasitet i organisasjonen. Den stiplede linjen viser trenden for økonomisk utvikling over tid. Linjen har en jevn, men slak stigning i tiårsperioden. Sekretariatet mener at potensiale for økonomisk vekst for organisasjonen hovedsakelig ligger i økt prosjekttilskudd.

Figuren under viser hvor stor andel av den totale inntektsrammen prosjekttilskudd utgjør

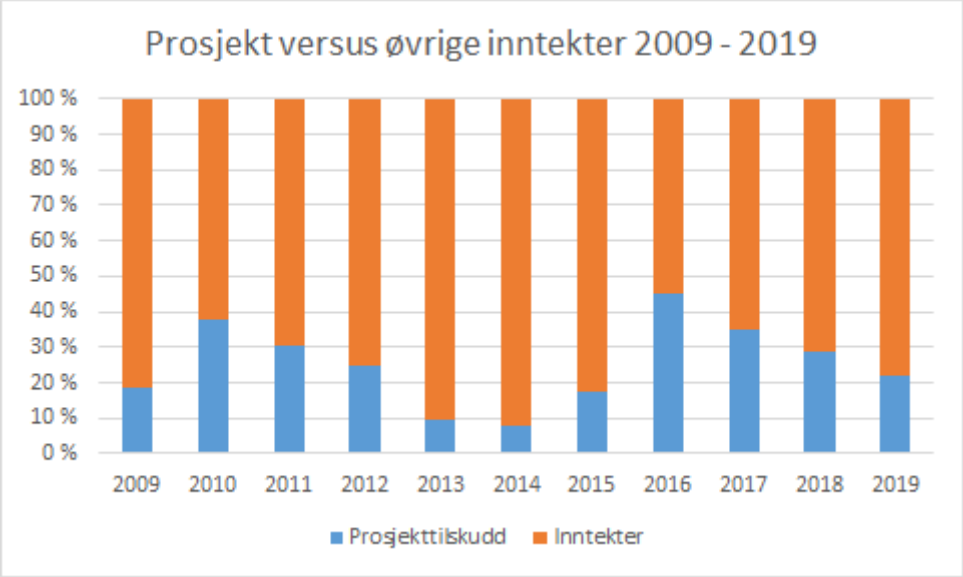

Hva fungerer bra?

Vi har styrket organisasjoners økonomi de siste to årene mer en generell pris og lønnsvekst ved både å øke ekstern driftsfinanisering og medlemskontingenten. Totalt har organisasjonen ca 2 millioner mer i inntekter enn i 2018.

Vi har god økonomistyring og fått på plass et bedre økonomisystem der vi selv har tilgang til Visma og har fått digitalisert mange av prosessene.

Styret signaliserer at det er godt fornøyd med organisasjonens økonomiarbeid og styring, og hvordan styret får presentert og jobber med økonomi

Utfordringer

Det er fortsatt for få ressurser i forhold til mandat og ambisjoner. Det betyr at man enten får jobbet med færre områder og prosjekter eller at man får lavere kvalitet enn man ønsker. Det er også en utfordring at de ansatte har for lite tilgang og styring med økonomi på egne områder, spesielt prosjekter.

Vi er også for dårlig rigget for større prosjekter med ekstern finansiering både på system og kompetanse. Det gjør både at man har færre prosjekter og at prosjektene man gjennomfører har lavere kvalitet og effektivitet en nødvendig.

Frafall av Frifond vil gi reduserte administrasjonsinntekter tilsvarende en 80 % stilling og kan gi reduksjon i antall medlemmer som igjen gir lavere medlemsinntekter og potensielt lavere statsstøtte.

Muligheter

Det er stort potensiale for å styrke organisasjonsøkonomi og økonomistyring fremover dersom man kan øke kompetansen og forbedre systemene for økonomi og prosjektarbeid.

Ungdom og Fritid mottar omtrent 30% av det totale budsjettet for driftstøtte til nasjonale paraplyer på barne- og ungdomsfeltet. De øvrige midlene går til LNU og Unge Funksjonshemmede. Dersom man legger en lik fordeling mellom de tre organisasjonene til grunn, ville Ungdom og Fritid fått i overkant av 600 000,- mer i driftsstøtte. Dersom det skal være en ambisjon om vekst gjennom økt driftsstøtte, er det behov for å jobbe parallelt med likere fordeling og økt totalsum til paraplyene.

Organisasjonen har også et stort potensial i å øke prosjektfinansieringen sin både nasjonalt og internasjonalt fortrinnsvis Europeisk. Det fordrer ressurser, kompetanse og systemer for å realisere dette potensial. Økonomisystemene våre kan forenkles enda mer ved overgang til mer oppdaterte systemer en Visma. Det bør derfor vurderes overgang til eks Poweroffice e.l.

Ungdom og Fritid anbefaler

- At organisasjonene jobber for å øke driftsstøtten gjennom barne- og familiedepartementet
- At organisasjonen definerer et tydelig vekstmål innenfor prosjektfinansiering som også tar høyde for kapasitet og kjernedrift.
- At det blir gitt nødvendig økonomiopplæring og tilgang til økonomissystemer for de ansatte.
- At det vurderes å bytte økonomiprogram

Personalet

Dagens situasjon

Organisasjonen har i dag seks fast ansatte, fire midlertidige stillinger og generalsekretær på åremål. Det er i dag lønnsmidler til syv faste stillinger pluss generalsekretær, mens de siste tre stillingene er finansiert over prosjekt eller egenkapital. Fire av elleve ansatte er menn og relativt god aldersspredning i gruppen. Det er rekruttert inn stor bredde i kompetanse (ulikt utdanningsnivå) og bakgrunn siste årene. Totalt sett er det en meget kompetent, mangfoldig og godt sammensatt ansattgruppe.

Pr 1. oktober 2020 er disse ansatt:

- André Ruud - Generalsekretær (100 % frem til 30. april 2023)
- Marit Bredesen - Kulturkonsulent (100 % fast)
- Henriette Bendiksen – Kommunikasjonskonsulent (100 % fast)
- Henriette Øyan - Organisasjonskonsulent (100 % fast)
- Amund Røhr Heggelund - Samfunnskontakt og internasjonalt ansvarlig (100 % fast)
- Linn Ersland - Administrasjonskonsulent (100 % fast – jobber 50 % med internasjonalprosjekter frem til 30. Juni 2021)
- Linn Hattvang - Kurskoordinator (100 % midlertidig til 31. desember 2021)
- Morten Fredriksen Fylkeskoordinator (100 % midlertidig til 31. desember 2021)
- Ingvild Bøhlerengen - Adminstrasjonssekretær (100 % midlertidig til 30. april 2021)
- Sara Belkilani - Organisasjonssektretær (100 % midlertidig til 28. februar 2021)
- Jose Espinoza Renholder (10 % fast)

Hva fungerer bra?

Det er en veldig kompetent og dyktig ansatte gruppe som leverer med høy effektivitet og faglighet. Det er også en veldig kollegial gruppe som fungerer godt sammen sosialt. Bredden i kompetansen og bakgrunn gjør også at man har løfter frem ulike perspektiver og øker rommet for gode faglige diskusjoner.

Det at vi høsten 2020 er ti ansatte gjør også at det er lettere å fordele og følge opp en ambisiøs arbeidsportefølje, på en mer forsvarlig måte.

Det tette samarbeidet med flere sentrale organisasjoner gjør at vi drar veksler på flere ressurser en vi har ansatte. Det gjør at vi leverer mer og bedre enn om vi skulle levere alt med de vi har ansatt internt.

Utfordringer

Den største utfordringen er at flere av stillingen er midlertidige og at kompetanse og kapasitet forsvinner om man ikke klarer å videreføre stillingene. Videreføring forutsetter at man for søkte opp prosjektmidler eller økt driftsfinansieringen fra BUFDIR. På kortsikt virker det usannsynlig med en vesentlig økning i driftsmidler, så økningen bør komme fra prosjektmidler. Derom man ikke klarer å videreføre flere at de midlertidige stillingene vil det redusere mengden og kvaliteten på leveransen til sekretariatet og kunne gå utover arbeidsbelastning på den faste ansattgruppa. Samtidig vil flere ansatte gi økte kostnader til lokaler, utstyr og kreve mer tid og oppfølging av generalsekretær.

Satsingen på et nytt ledd i organisasjonen med kun én ansatt til å etablere og opprettholde dette er veldig sårbart og kan vise seg å bli vanskelig. Stillingen er også pr i dag midlertidig.

Det har også vært en utfordring at vi har lave lønnsvilkår i organisasjonen, som gjør at vi har mistet gode kandidater ved rekruttering og som øker sannsynligheten for at medarbeidere søker seg videre. Her har vi klart å løfte lønnsnivået en del, men har fortsatt litt igjen på å være helt konkurransedyktige på lønn sammenlignet med andre sammenlignbare aktører.

Det høye ambisjonsnivået og den relativt lille ansattgruppen har også medført at det har vært høyt arbeidspress for mange over veldig lang tid. Derfor var det viktig å stryke ansattgruppen i denne perioden med Covid 19 og flere skifter i stillinger.

Våre lokaler i dag gir begrensninger på hvem vi kan ansatte grunnet mangel på heis, men også hvor mange vi kan være. Det har gjort at vi ikke har kunnet flytte sammen med UKM i Oslo med de fordelene det vil kunne gi i sambruk av ressurser og kompetanse. Dagens lokaler krever også en vesentlig oppgradering både visuelt og praktisk og mest sannsynlig med hensyn til HMS krav.

Organisasjonen har ingen systematikk i sitt HMS-arbeid. Det er planlagt utarbeidelse av ny HMS-rutine, men denne er foreløpig ikke ferdig.

Muligheter

Styrkingen av sekretariatet med to 100 % stillinger for en periode fremover kan gi rom til at man får landet flere store og mindre prosjekter og utviklingsoppgaver. Det vil både bidra til å lette arbeidsmengden og stryke kvaliteten på leveranser og arbeidssituasjon fremover. Det vil også kunne gi rom for å utvikle nye prosjekter som generer flere ressurser og opprettholdelse av flere ansatte.

Etableringen av fylkesledd gir mulighet for å søke opp fylkesmidler til mindre ansatt ressurser ute i fylkene. Totalt kan det som er mindre ressurser i hvert fylke bli flere årsverk totalt i organisasjonen. Det vil kunne bidra til et solid organisasjonsløft og mye tettere medlemskontakt om man klarer å realisere dette.

Styrking av det internasjonale arbeidet kan bidra til å stryke søkning på internasjonale midler som kan bidra til å videreføre denne satsingen. Denne styrkingen har også frigjort ressurser til samfunnskontakt arbeidet som kan bidra til å løfte driftsfinansieringen vår på lengre sikt. Det kan også bidra til å øke kapasiteten på FoU arbeidet som er viktig for å lage gode søkbare prosjekter på dette området.

Videreutdanning av Henriette Ø. i prosjektstyring (Prince2 på BI) har styrket kompetansen på prosjektarbeid. Det jobbes derfor med en modell og verktøy for prosjektstyring høsten 2020, som kan bidra til å stryke prosjektarbeidet både i kvalitet og kvantitet. Det vil også kunne bidra til å øke ressurstilgangen og antall ansatte i organisasjonen fremover.

Prosjektet Møteplass datakultur og det økte fokuset på gaming og digital kompetanse i feltet gjør det mulig å søke opp prosjektmidler inkludert en stilling for å løfte dette arbeidet i feltet. Det samme gjelder den planlagte satsingen Ungdomsledele ung med en større søknad til Sparebankstiftelsen med en eller flere stillingsressurser. Totalt vil disse prosjektene bidra til å styrke ressurssituasjonen og kompetansen i sekretariatet.

Forslag til utvikling

- Rigge en god modell og gode verktøy for prosjektarbeid og prosjektstyring for å løfte kvalitet og kvantitet i prosjektarbeidet i organisasjonen. Avsette tid hos ansatte til å jobbe med nye prosjekter som gir økt inntjening og ansattressurser, herunder også internasjonal sasting.
- Etablere fylkesledd og bidra til at disse søker opp midler til mindre stillinger eller honorerte verv. Vil gi fylkessatsingen stabilitet og fremdrift og vil styrke organisasjonen og øke medlemskontakten.

- Søke opp økte driftsmidler for blant annet å styrke lønns og pensjonsvilkår for å være mer konkurransedyktig på lønn.
- Flytte i nye lokaler vil bedre arbeidssituasjonen for dagens ansatte, bidra til universell utforming og gjøre at vi kan samlokaliseres med UKM.
- Utarbeide systemer for oppfølging av HMS-arbeid